PAMFLET
314

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Hier volghen

De Brieven opden wech

afgheworpen (waer af mencie ghemaect wordt in dit teghenwoordich verhael) in Spaensch / ende de translatie van dien in Nederlants / om ghelaementlijck d'eene ende d'ander byder handt te hebben.

314
55.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Carta del Secretario Escovedo de 27. de Março, 1577.

A LA S. C. R. MAGd. del Rey nuestro Señor.

S. C. R. Md.

YA ESCRIVI à V. Mad. que me quedaua aqui procurando que se me diesse el cumplimiento de lo que los Estados han offrecido. No han acabado, y pierdese tiempo, porque tanta gente no se puede detener mucho en Mastriche estando junta. De credito no he podido valerme de vn real, ni de V. M. se fia hombre de la contratacion, ni quiere tratar sino es teniendole primero en su mano. Y V. Mad. contra la opinion y parecer de todos los que entienden estos negocios, no ha sido seruido atajar tanto mal y daño contra su seruicio, y de toda la republica, tomando resolucion en lo del decreto, de que depende todo este mal: yo quisiera prouar esto como lo prueuan los que ay procuran que V. Mad. vaya por el rigor, porque con auer dicho lo poco que supiera, si me lo preguntauan, acabara: pero tener a mi cargo hauer de contentar à gente tan suelta, y en tanta quantidad, no con consejos y palabras, porque esto no lo admiten, tiene me apretado, y al Señor Don Iuan à peligros de perder su libertad, porque como esta gente esta mal intentionada, va buscando nueuos achaques para boluerse y turbar lo todo: y por la trama que estos dias han traydo, se puede ver. Entiendese que los fautores della, son el Conde de Lalaing, y Champaigny, como son de los menos obligados al seruicio de V. Mad. No me marauillo: Ellos, Señor, quieren quedar libres, y biuir como les pareciere: y al trueco desto que venga el Turco a ser Señor de la tierra. Segun el camino que lleuan, ser lo ha el Principe de Oranje, que es todo vno; porque tiene ganadas las puertas, y va (como he escrito à V. Mad.) armandose de nueuo y fortificando. Tiene à Amsterdam cercada con fuertes y armada, de manera que se le abra de dar. Y es gran lastima, hauiendo sido tan fiel. En el castillo de Vtrecht han puestos los Estados burgeses, que es tener le le dicho Principe. Assi que Señor, siendo este el estado del negocio, y no queriendo estos admitir el Señor Don Iuan al gouierno, hasta que ayan salido de todos los Estados los Españoles (que podria ser algun rreparo) mire V. Mad. el cuydado que puede, y deue, dar:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

dar: y si auria conuenido al seruicio de V. Mad. tener aca dinero para acabar de arrancarlos, y vera lo que aprouechara esta confiança. Ando tratando con estos mercaderes que se contentan de dar me letras à pagar en Milan à plazo tan largo, que pueda V. Mad. proueer la sustancia, y embiar con ellas à los soldados, asegurandoles en mi proprio nombre y juramento, que sera cumplido à su tiempo, y que ellos no pondran sustancia sino forma. No ay quien quiera hazerlo. Visto esto, y que en la tardança está el daño deste negocio, y que ninguna intercesion ni medio ha bastado, para que me den estas letras: he tratado que me contentare de dar les letras de la misma quantidad que me las dieren sobre V. Magestad, y que no paguen las suyas hasta que tengan auiso que V. Magestad ha dado satisfacion à sus respondientes por las que yo embiare del Señor Don Iuan. Tan poco salen à esto. Dizen que ya faltaran à su credito si dan sus letras y no se cumplen. He les dicho que no les tocaré en vn pelo de li. que se acuerden, que hauiendo dado vnos para aqui Constantin Gentil, hauiendo les ofrecido ay proueer la sustancia, como no se hizo, no pago, y no perdio nada de su hazienda ni de su credito. Tan poco les persuade esto. Tienen perdida la gana de negociar con V. Magestad. Y à la verdad tienen razon. A interesse ni por ganancia no he podido sacar nada. Vltimamente viendo imposibilitado el negocio, y que no tiene remedio, y si los Espñoles no salen, esto se boluera à muy peor estado que nunca, porque auremos perdido esta plaça tan importante: paraque no venga tanto mal, he leuantado vna platica que oblige à algunos à negociar, y es que si me dan letras de cien mil escudos, les dare letras paraque V. Magestad pague aquellas y vna tercia parte de lo que les deue del dinero que prestaron aqui al Comendador Mayor: y que tan poco quiero que paguen sus letras sino tuuieren primero auiso de sus respondientes que V. Magestad les ha dado tal consignacion que están contentos. Y mi cuenta en esto es, darles letras à la gente, y que V. Magestad tenga plazo para proueer el contado à Italia, que es lo mejor siempre, y en tal caso quedará la deuda destos como agora esta. Y si à caso V. Magestad no tuuiesse forma de proueer el dinero biuo, darles ha tales consignaciones que se contenten de lo que aca auremos tratado. V. Magd. en esto, aunque ocupa mas hazienda, paga lo que deue: que los empreſtados, y particularmente de mer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

caderes que no han negociado con la corte, no pueden ser comprehendidos en el decreto: y quando lo fuessen, no están estas cosas en termino que V. Magd. no aya de tener por bueno qualquier negocio para sacar dinero para tan instante necesidad, por desbaratado y caro que sea. Y en caso que esto no contente à V. Magestad, vengan otros criados à tratarlo que queda, que quiça su autoridad y prudencia bastara à repararlo que à mi se me haze imposible. Y entienda V. Magd. que si no se cumple lo que assentaremos, que esto tendremos por licencia, y que nos yremos como venimos. Porque no dando nos V. Magestad sustancia, y no pudiendo sin ella hazer nada, no es justo que esperemos mas, ni conuerna al seruicio de V. Magestad estar sin autoridad y dinero. Guarde &c. De Anueres à 27. de Março, 1577.

Vassallo y criado de V. Mt.

Escovedo.

Aende S. C. R. Mat. vanden Coninck onsen Heere.

Brieuen vanden Secretaris Escovedo aen sijne Catholijcke Maiesteyt.

S. C. R. M.

Ick hebbe alree gheschreven aen uwe Maiestept dat ick hier was beneerstigende om te ontfangen de volcominghe van tghene dat de Staten ghepresenteert hebben. Sy en hebbent noch niet volbracht / ende men verliest tijt / want eene so grooten menichte van volcke by een en kan niet langhe tot Maestricht ghehouden worden. Ick en hebbe niet eenen Real connen vinden op credit / ende daer en is niet een vanden Contracte die uwe Maiestept derf betrouwen / noch die handelen willen / ten zy dat hy tgelt eerst in handen heeft.

Ende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Ende uwe Maiestept teghen d'opinie van alle de ghene die verstant hebben van dese saecken / en heeft niet ghedient ghe-weest van af te snyden een soo grooten quaet / ende schade te-ghen synen dienst / ende vande gheheele Ghemeynte / reso-lutie nemende op het decreet / uyt dwelcke alle dit quaet is spruy-tende. Ick wilde dat ick hier op mijn redenen mocht seggen / ghelijck de ghene doen die derwaerts-over beneerstighen aen uwe Maiestept / dat hy inde rigueur soude voorts gaen: want ghesept hebbende (soo verre als my ghevraecht ware) dit lut-tel dat ick daer af weet / ick soudt ghedaen hebben. Maer den last hier hebbende om te vreden te stellen een volck dat soo seere van synen sin is / ende in soo grooter menichte / die niet en sullen te vreden willen zijn / noch met raet / noch met woorden / (den welcken sy gheen plaetse en gheven) dat maect my perplex / ende stelt den Heere Don Jan in termen van te verliesen zijn vryheyt / om des wille dat dit volck een qua-de meyninghe is hebbende / soeckende nieuwe oirsaecken om hen achterwaerts te trecken / ende al in troubel te stellen. Men macht sien aen tghene dat sy dese voorleden daghen gherockt hebben. Ende de fauteurs van desen / men ver-staet dat zijn de Graue van Lalaing ende Champaigny / Ten gheeft my gheen wonder / mids dat sy zijn de minst ghehouden in uwe Maiestept : metten coortsten / Heere / sy willen vry blijuen / ende leuen nae hen goetduncken. En-de hier om zullen sy te vreden wesen / dat den Turck Hee-re vanden lande comme woorden. Ende nae den wech die sy nemen / soo salt de Prince van Oranje zijn / die welc-ke al tselfde is. Want hy heeft de Hauenen ghewonnen / ende is hem op een nieuw wapenende ende sterck maken-de / ghelijck ick aen uwe Maiestept ghescheven hebbe / hy houdt oock Amsterdam beleegert met eenighe sterckten / en-de Armeye / in vueghen dat hem sal moeten in synen han-den opgheven. Dwelcke groot iammer is / hebbende dese Stadt soo ghetrouwe ghewest. De Staten hebben Borghers ghestelt int Casteel van Vtrecht / waer by men mach rekeninghe maecken dattet de Prince heeft / inder vue-ghen / Heere / dat de saecken zijnde in sulcken staet / ende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

die van herwaerts-ouer niet willende de Heere Don Jan ontfanghen totten gouvernemẽte/ voor dat de Spaengiaerts gheheel sullen wt dese landen zijn/ (de welcke souden moghen dienen tot eenighe remedie) uwe Maiestept aenmercke wat een pijne ende sorghe dat dit mach ende moet gheuen/ende oft wel soudt te passe ghecomen hebben / tot dienst van uwe Maiestept datmen hier hadde ghelt ghehadt/ om een eynde te maken van henlieden wt te ropen/ ende sal zien tghene wat profiteren sal dit betrouwen.

Ick handele met dese Cooplieden / ten eynde dat zy my souden willen brieuen gheuen / te betalen tot Milanen/met soo goeden termijn / dat uwe Maiestept soude moghen besorghen de stoffe die daer van noode zal zijn:ende met de selfde soude ick willen dat ick mocht de soldaten doen vertrecken/ henlieden verseckerende in mijnen eyghen naem / ende onder mijnen eedt/dat dese brieuen sullen voldaen werden op zijnen tijt/ende dat de Cooplieden hier in niet en sullen eenighe stoffe doen/ dan alleene de vorme / daer en is niemant die dat doen wil. Dit ghesien hebbende / ende dat alle de schade van deser saken gheleghen is / inde lanckheyt des tijts / ende dat gheen tusschen spreken / noch middel suffisant heeft ghewees oni henlieden te persuaderen / dat zy my souden dese brieuen ghegheuen / zo hebbe ick henlieden ghepresenteert brieuen te gheuen/ op uwe Maiestept vande selfde sommen dat die henne zijn sullen / ende dat zy niet en sullen voldoen de ghene die zy ghegheuen sullen / voor dat zy de wete sullen hebben dat uwe Maiestept daer sal voldaen hebben henlieder correspondenten / op de brieuen die ick senden zal vanden Heere Don Jan. Noch en hebben zy hier mede niet willen te vreden zijn / seggheende / dat sy hen credit verliesen souden waert dat zy henlieder brieuen gauen / ende naederhant die niet en betaelden op den tijt. Ick hebbe hen ghesept datmen henlieder niet eyschen en sal / ende dat zy ghedincken souden / dat Constantin Gentil ghegheuen hebbende zijn credit voor dit quartier / hen ghepresenteert gheweest hebbende datmen eerst de penninghen soude furneren ouer gun zijde/ eer dat hy ghehouden was hier te betalen / datmen hem

hier

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

hier niet en heeft doen betalen / aenghesien dat hijt daer niet en hadde ontfanghen / ende alsoo en hadde hy gheen schade gheleden / ende zijn credit en was niet geinteresseert : alle dit en heeft henlieden niet moghen persuaderen / want zy en hebben gheenen lust om met uwe Maiestept te handelen / ende inder waerheyt zy hebben ghelijck. Ick en hebbe elders niet connen ghecrijghen wat interest oft winninghe dat ick ghepresenteert hebbe. Ten laetsten siende dese saecke buyten alle hope / ende sonder hulpe / ende in dien dat de Spaegniaers niet en vertrecken uyten lande / dat de saecken van herwaerts-ouer souden weder vallen in arghere staet dan zy gheweest hebben / midts dat wy verlozen hebben dese plaetse van zo grooten verlanghe / zoo hebbe ick een ander middel voozts ghestelt / dwelck sommighe zal doen lupsteren om te handelen / te weten / dat de ghene die ghehandelt hebben met wijlen de groote Commandeur / ist dat zy willen vzieven gheuen van hondert duysent Croonen / ick zal henlieden andere gheuen / op de welcke uwe Maiestept zal betalen dese somme / ende het derde deel van tghene dat zy gheleent hebben den grooten Commandeur / waer van zy sullen voldaen zijn / ende gheaduerteert wesen van henlieder Cozrespondenten / tot henlieder contentement / eer dat zy yet ter weerelt ullen verschieten : waer op ick mijn rekeninghe maeke te betalen tvolck van ozloghe in vzieuen / ten eynde dat uwe Maiestept tijt hebbe om te doen besozghen ghereet ghelt in Italien / dwelcke altijts is tghene dat uwe Maiestept alder best te passe coempt / ende dan sal de schult van dese Cooplieden blijuen inden selfden staet daer hy nu is. Ende ist dat uwe Maiestept daer tghelt in specie niet en kan bezozghen / zy zal henlieden moghen alsulcken bewijs doen tot henlieder contentement / dat zy moghen te vzeden zijn van tghene dat wy hier sullen ghehandelt hebben : ende zoo / al ist dat uwe Maiestept meer belast zijn demeynen / zy betaelt oock tghene datse schuldich is / want de leeninghen / ende besonder vande Cooplieden / die metten Houe niet

en heb-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

en hebben ghehandelt / en moghen niet begrepen zijn in het Decreet / ende al waren zy daer in begrepen / dese saecken en zijn niet in sulcken terme / dat uwe Maiestept niet en soude behoozen voor goet te houden alle maniere van handelinge om te moghen ghelt crygen / voor een zoo precisen noot / hoe excessijf of diere dat sy. Ende inghevalle dat dit uwe Maiestept niet aen en staet / zoo mach zy ander dienaers senden om te handelen tghene datter resteert / aengesien dat zijn authoritept ende voorsienichepdt zal sufficiant zijn om te repareren tghene dat my zoude onmogelijck zijn. Ende uwe Maiestept zal verstaen / in dien men niet en volcoemt tghene dat wy zullen slupten / dat wy dincken zullen / dat het is ons ozlof ghegheven / ende dat wy daerom zullen vertrecken / ghelijck wy comen zijn / want nae dien dat uwe Maiestept ons gheen stoffe en gheeft / ende dat wy sonder die niet ghedoen en connen / zoo en ist niet betamelijck dat wy hier langher blyven. Ock en zout niet betamen tot dienst van uwe Maiestept datmen hier ware sonder authozitept ende zonder gelt / Guarde. etc. Wt Antwerpen den xxvij. van Meerte. 1577.

Vassael ende dienaer van uwe Mat.

Escovedo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

A LA S. C. R. MAd.
del Rey nuestro Señor.

Eenen brief van den Secretaris Escouedo den vj. van April, 1577.

S. C. R. M.

A 27. del passado escriui à V. Mad. lo que auia hecho hasta aquel dia: despues fuy continuando à la platica de hauer dinero, y he tomado dos asientos, como me los han pedido los mercaderes, que en fin les ha hecho saltar el cebo que les puse, y entiendo que ninguno dellos esta mal à V. Magestad quando estuuiere entero su credito. Si V. Magestad manda complir las letras que han sobre el tesorero Iuan Fernandez tornara à restaurar aqui su credito: y si no es seruido dello, no quedara aqui modo ni forma para sacar vn real de ninguna parte, sino es hauiendole recebido primero. V. Magd. lo mire, y prouea, como cosa tan de su seruicio. que con lo que aqui se han animado à rebellarse, ha sido con ver à V. Magd. sin ningun credito: y si torna à cobrarle, yo asseguro a V. Magestad que anden mas à tiento.

El Fucar me hauia dado cinquenta mil escudos, y se contenta de esperarme por ellos hasta que V. Mad. le pague alla, y que yo le prometa que lo hare de la primera prouision que viniere aora; sea por mano de Tomas Millet, aora por la de qualquiera otro mercader, y es justo que en ninguna manera aya falta. Maluenda tambien es buen credito en esta plaça, y si cobra agora, tendrale V. Magestad para otras cosas. El Hernando de Frias ceballos, es el que aqui mas se señalo quando biuia el Comendador Mayor en seruir à V. Magd. y tiene pecho, y tambien su respondiente Diego Pardo para negociar: y yo suplico à V. Magestad que de orden en todo caso que se paguen sus letras, que sera gran negocio tornar à cobrar el credito. y yo no querria perder tan presto el poco que tengo. Y tenga V. Mad por bueno que de vna manera o de otra aya auido forma de cumplir con la gente; aunque he de tener hartas difficultades con ella, para que se contenten con letras. Los Estados no han cumplido las que hauian de dar de ciento y cinquenta mil escudos, ni ayudan en nada, aunque fuy à Bruselas à posta à representar al Consejo de Estado, y Estados lo que les yua en ayudarme, sobre que les hize largos razonamientos. Pero estan tan tiuios en amar à V. Magd. que no haran

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

carrera à cosa que lleue razon ni camino, ni veo que tienen hombre que los ponga en ellos, tanto mas importa el Credito. V. Maiestad bueluapara el. Cuya,& c. d'Anueres à vj. Auril. 1577.

Vassallo y criado de V.M.

Escovedo.

Aende S. C. R. Ma. vanden Coninck onsen Heere.

S. C. R. M.

Brieuen vanden Secretaris Escovedo aen sijne voorseyde Maiesteyt. vanden 6. April. 1577.

DEn 27. vander voorleder maent hebbe ick gheschreuen aen uwe Mat. tghene dat ick tot dien daghe toe gedaen hadde: daer nae hebbe ick ghecontinueert mijn practijcken om ghelt te crijghen / ende tot dien eynde hebbe ick ghemaect twee partijen / ghelijck de Cooplieden my geepscht hebben / de welcke ick ten laetsten aen het aes doen comen hebbe dat ick henlieden ghepresenteert hebbe. Gheene van beyden / nae mijn goetduncken / sal uwe Mat. qualijck te passe comen / als haer credit sal in zijn gheheel zijn. Ist dat uwe Maiesteyt voldoet de brieuen die sy hebben op den Treslozier Jan Fernãdez / haer credit sal weder vernieut zijn. Ende ist dat ghy daer mede niet en zijt ghedient / so en sal hier gheen middel of maniere wesen om te moghen crijghen de weerde van eenen Reael van wat zijde dat sy / ten zy datmen eerst tgelt ontfangẽ heeft / dat uwe Mat. dit ouerlegghe / ende daer in voorsie / als in een sake van so grootẽ dienst / want tgene dat herwaerts-ouerden moet heeft ghegheuen om te rebelleren / dat is datmẽ uwe Maiesteyt ghelien heeft sonder eenich credit / maer ist dat sy dat weder crijght / ick verseckere uwe Maiesteyt dat de saken hier sullen voorts gaen met meerder respect.

De Focker hadde my ghegeuen vijftich duysent Cronen / te vreden zijnde te toeuen tot dat uwe Mat. hem daer betaelt / ende dat ick hem gheloue dat hy die hebben sal op d'eerste provisie die nu comen sal / tsy deur handen van Thomas Miller / of van

ofte van eenich ander Coopmã wie dat sy. De reden eyscht dat hier in gheen faute en sy/ Malbenda is ooc een vande ghene die dbeste gheloone hebben hier opde borse / ende ist dat hy nu ontfangt tghene datmen hem schuldich is / soo sal uwe Ma. gheloone hebben in ander saecken. Hernãdo de Frias Ceualios is gheweest de gene die binnen d'leuen vande Commandeur / de notabelste proeuen gedaen heeft tot dienst van zijne Maiestept/hy heeft moet tot de saecken/so heeft ooc zijn medegeselle Diego de Pardo. Ick bidde uwe Maiestept dat sy in alle gevalle bevele dat de brieuen betaelt werden/want dat sal een groot middel zijn om weder te crijghen credit/ende ick en soude niet willen zo haest verliesen tghene dat ick hebbe/ hoe cleyne dat ooc zy / uwe Maiestept wil ooc int goede nemen de maniere / dat ick by d'een of d'ander middel hebbe moghen crijgen om den volcke van oorloge te voldoe̅/hoe wel dat ick noch groote swarichept met henlieden zal hebbe̅/om met brieuen te doen te vreden zijn / de Staten en hebben niet voldaen tghene dat zy gheuen moesten/te weten hondert viftich dupsent Croonen / noch en doen gheen hulpe in eenighe sake / hoe wel dat ick tot Brussel gheweest hebbe recht wel te passe/om henlieden te vertoone̅/ende ooc den Raet van Staten/ hoe vele dat henlieden daer aen gheleghen was aen my te helpen. Daerop ick henliede̅ dede een seer lanck verhael/maer zy bemmnen so flauwelijc uwe Maiestept datse hen niet seer haesten en sullen tot eenighe sake die middel oft reden heeft/ ooc en sien ick niet een menschе die henlieden daer toe porret soo veel te meer dan isser aen gheleghen datmen credit weder crijge onder de Cooplieden/ende dat uwe Ma. dat besorghe/ Cupa/etc. Wt Antwerpen den 6. van April. 1577.

Vassael ende dienaer van uwe Ma.

Escovedo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Eenen brief van den Secretaris Escovedo, den vj. April, 1577.

A LA S. C. R. Md. del Rey nueſtro Señor.

S. C. R. Md.

EScriuo à V. Mageſtad en dos cartas lo que he hecho eſtos dias en materia de hazienda: en eſta dire lo que ay de mas de aquello, paraque V. Mageſtad con tiempo lo vaya preueniendo y proueyendo. Yo fuy llamado del Señor Don Iuan à Louayna, y hauiendo ydo, lo que queria, era commenicarme ſi yria à Bruſelas o no: porque el duque de Ariſcot, ſu hermano, y el Vizconde de Gante eran de pareſcer que lo hizieſſe: y Barlamonte que no fueſſe alli haſta ſer recebido, porque el conoſcia aquella gente; y ſabia que ſi al principio no entraua con autoridad, nunca la cobraria: y aunque à mi me parecia que eſtando preſente alli, podria ayudar mucho al negocio, boluiendo à mirar las dañables intenciones que alli ay en todos, ſegun que lo mueſtran en obras y palabras, me pareſcio que ſe deuia ſeguir antes el pareſcer de Berlamonte, que el de los otros: y tanto mas que ſi va por bien el negocio, hauiendome yo despachado de aqui con el malo o bueno recaudo que lleuare à Maſtricht, acabare de deſpachar la gente: y ſalida, eſtaran obligados à recebirle, y no tendremos que agradeſcer les: tambien me mouio a ſer del dicho pareſcer vna razon que no cure de expreſſar; y es que no me aſeguro de que los dichos dan buen conſejo, y temo que encaminan lo que puede ſer à deſprecio y deſautoridad de ſu Alteza, y de V. Mageſtad y que lleuan la traça que les a dado el Principe de Oranges adelante que es que partan entre ſi la tierra. Pero por que quando llegue hauia paſſado tan adelante el negocio de la yda, que ſu Alteza auia llamado à Mos. de Heze, y el le hauia ofreſcido ſeguridad, y que le eſperaua en Mars, acordamos que Octauio y yo fueſſemos hablar al dicho duque, y al Vizconde de Gante, y que le dixeſſe yo que ſi ellos no eſtauan aſſegurados de que ſu Alteza hauia de ſer recebido por Gouernador, ſe miraſſe ſi era autoridad ſuya yr alli, y que para los negocios que ſe hauia de tratar, como ſobreuenia la ſemana ſanta, eſtauan auſentes muchos de los Eſtados, y que ya que conuenieſſe que era mejor paſſada la Paſcua, que ſe boluerian à juntar. Ellos replicaron que era bien conſiderado lo que yo proponia: pero que el negocio

negocio estaua muy adelante, que si Mosr. de Heze auisaua que le esperauan, que no podia tornar atras, resoluio se que se despachasse el Marques de Haure, y que entendiesse del dicho Mosr. de Heze lo que auia propuesto, y como lo tomauan: y que si hallasse, que no se holgauan mucho con la yda que se alargaua, fuesse, y hallo que auia diferentes pareceres, y con esto se dilataua la yda: y yo (como digo en otra carta) acabado esto, y dada cuenta de lo de mas, parescio que fuesse à Bruxelas: hize lo, y propuse primero al Obispo de Lieja, y luego al consejo d'Estado, y con parescer dellos à los Estados largamente: y lo mejor que yo supe dezirselo la necesidad que auia de que los Estados cumpliessen lo que estauan obligados, y de mas de aquello, por via de credito o de empreстado ayudassen à la salida, pues no auenturauan nada, que pusiessen cobro en esta villa, y al dicho Obispo y Consejo: dixe en particular que Champañy entendia que hazia diligencia por venir à ella con su Regimento, y que seria por induzimiēto de algunos que lisongeauan, que se le dixessen que era aborrescido general y particularmente, y que temiesse que si auia perdido aqui la hazienda, podria perder la vida, y que yo era seruidor de su hermano, y desseaua que sus cosas huyessen d'inconuenientes, y que esto mismo le diria yo si me hablasse en ello, que diessen orden en pagar los Alemanes, o en soccorrerlos en el tanto: y que pues que de parte de V. Magestad se yria cumpliendo lo capitulado, por la suya no faltassen, y que no entraua en la capitulacion fortificar el Principe d'Oranges denueuo Alparendam, ni cortar los passos à Amsterdam, y quitarles su trato, y tratar de auer à Vtrecht, y preuenir gente nueua, que aqui no se les pedia nada, sino lo mismo que ellos hauian ofrescido, que era la obediencia à la Yglesia, y à V. Magestad, y porque entendia que andauan algunos persuadiendo, que no creyessen que se auia de cumplir nada de lo que se ofrescia, si à caso huuiesse alguno que en falta de fe à que creyesse palabras y no obras, que les hazia saber que si quisieramos guerra, no les entregaramos à Anueres, ni à Liere, ni les confiaramos la persona del Señor Don Iuan, que yo les asseguraua de nueuo, que las obras les hauian de sacar mentirosos, que de nuestra parte ya el mundo veya lo que se hazia, y que pues tratauamos de su proprio bien que tenian obligacion à creernos. Dieron me grandes gracias de lo que yo particularmente trabajaua en su beneficio, y promitieron lo que pudiessen

Con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Con esto me vine à esta villa, y aun no he despachado. Agora, Señor, dire à V. Mad. que yo no veo obras ni palabras en ninguno que me den esperãça que estos se han de sossegar, ni cumplir lo que han prometido, porque todo lo que se vee y que se oye, va encaminãdo à libertad de consciencia: y V. Maiestad lo tenga por cierto: y que es menester que juntamente con hazerse aqui todo que humanamente se pudiere por assentar esto, lo menor mal que se pudiere vea V. Maiestad que se dara en caso que quieren poner en execution lo malo, oluidados de Dios y de V. Maiestad y bueltos à hereje.

A y otra cosa que ha de reboluer esto, y es sus pretensiones particulares: los que estauan presos tienen para si que merescian lo que se ha dado a los otros, y sobre esto haura ascarapella entrellos: y esto si es cierto, como lo creo, lo de la libertad de consciencia, no esta mal à V. Maiestad, porque los vnos accudiran à V. Maiestad y en fin diuididos podremos mas facilmente reduzir los, y castigar con los vnos los otros. Si Francia pidiesse esta gente que se saca, ninguna cosa podria ser tan à proposito. V Md. piense lo peor, y mande proueer lo que viere conuenir: y entienda que si se viene à este termino, que se ha de lleuar differente camino del que lleuó el Duque d'Alua, y Comẽdador mayor, que se ha de proueer poca y buena gẽte, y no cargar de la que sin seruir consume, y a consumido V. Maiestad. Presto se vera lo que ay, y V. Maiestad sera auisado: buelua V. Maiestad por el credito, que con el podremos reparar mucho, y sin el y sin fuerças vengan otros à trabajar otro pedaço, que el Señor Don Iuan le obedescera, y yo me contentare de ser de los oluidados, y que sean otros los cõsejeros y gouernadores: y esto es lo que yo hare: que del Señor Don Iuan tiene treynta años: no prometo nada à V. Maiestad, sino que lo mas cierto sera, si vee que V. Maiestad no le acude, segun lo que representa que ha menester, que se yra ay quando menos lo pensara V. Maiestad y pues llego à dizirlo, crealo V. Maiestad y preuengalo con tiempo, aduertiendo que este negocio no està para curarle con buenas razones, sino con fuego, y con sangre: y que esto ha menester poder. Guarde, &c. De Anueres à 6 de Abril 1577.

Vassallo y criado de V. Md.

Escovedo.

Superscrip. A LA S. R. M.
el Rey nuestro Señor.

Aende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Aende S. C. R. Mat. vanden Coninck onsen Heere.

Brieven vanden Secretaris Escovedo, aen sijne voorseyde Maiesteyt.

S. C. R. M.

Ick hebbe geschreven aen uwe Maiestept by twee mijn brieven tghene dat ick dese daghen ghedaē hebbe in materie van ghelde / in dese sal ick haer spreken van datter meer is / op dat uwe Maiestept metter tijt daer in voorsie ende voorcome. De Heere Don Jean hadde my ontboden tot Locuen / waer dat ick ghinck / tghene dat hy begheerde / was om met my te communiceren of hy na Brussel soude gaen of niet / want de Hertoghe van Aerschot / zijn broeder / ende de Borghgrave van Ghent waren van advyse dathijt doen soude / Barlaymont ter contrarie / dat hy daer niet en behoorde te gaen voor dat hy ontfanghē ware voor Gouverneur: Wāt hy kende daer tvolck / ende wist wel dat in dien de Heere Don Jean metten eersten daer niet binnen en quame met authoriteyt / dat hy die nimmermeer en soude crijghen / hoe wel dat my docht / dat hy daer teghenwoordich zijnde / soude moghen groote hulpe zijn tot de saecken / maer ten anderen aenmerckende hoe seere dat de meynunghen van alle de ghene die daer zijn / ghecorrumpeert zijn / ghelijck sy bewijsen in henlieder woorden ende wercken / so was ick van advys datmen eer behoorde te volghen den raet van Barlamont dan vanden anderen / daerom te meer / dat in dien de saecken wel comen / ick hier mijn saecken ghedaen hebbende / tsy wel oft qualijck / sal met het middel dat ick van hier sal moghen draghē tot Maestricht / een eynde maken van tvolck van oorloghe af te verdighen / de welcke wech ghetrocken zynde / sy sullen hier schuldich zijn dē Heere Don Jan te ontfanghen totten Gouvernemente / ende also en sullen wy niemant erghens af behoeven te dancken. Behalven dese hadde ick noch een ander redē / die my moveerde te volghen tvoorseyde advys / die ick nochtans niet en wil verclaeren / ende is / dat ick my niet en verseker

sekere dat de voornoemde goeden raet gheven / ende duchte dat sy voorts brenghen tghene dat tot achterdeel soude moghen zijn ende teghen d'authoriteyt van zyne Hoocheyt / ende uwe Maiesteyt / ende dat zy hier in volghen den aensiach die henlieden heeft ghegeuen de Prince van Ozenge / ten eynde dat zy dit landt onder henlieden souden moghen deylen: maer als ick daer quam / men was alree soo verre ghecomen / dat zyne Hoocheyt ontboden hadde mijn Heere van Heze / die hem ghepresenteert hadde alle versekertheyt / ende dat hy hem des dijnsdaechs soude verwachten / in vuegen dat wy ons bedachten dat Octavio ende ick zonden gaen spreken den voorseyden Hertoghe / ende den Borchgrave van Ghent / ende hen seggen / dat in dien zy niet versekert en waren / dat zijn Hoocheyt zoude ontfanghen worden voor Gouverneur / dat zy souden considereren of dat ware daer te gaen / metter authoriteyt die hem van noode was / om de zaken die daer te tracteren waren / ghemerckt dat de gorp welke voor handen was ende vele vande Staten absent waren: Daerom in dien men daer gaen moest / dat beter ware te vertoeven tot nae Paesschen / als een yeghelijck soude wederkeeren tot de Staten. Sy antwoorden my dattet ghene dat ick hen voorhielt / wel bedacht was / maer dat de sake alree soo verre ghecomen was / dat soo verre als mijn Heere van Heze de wete vede / dat men zijn Hoocheydt verwachtende ware / dat die selfde niet langher en soude moghen wtstellen / in vueghen dat ghe-resolveert wert datmen de Marquis van Haure soude schicken nae Bruessel / om te weten van mijn Heere van Heze / tgene dat hy voorghehouden mocht hebben / ende hoe dat hadde ghenomen ghewees / ende in dien hem dochte dat zijt niet en zouden nemen voor goet / datmen de repse soude wtstellen / datmen soude moeten den dach houden / hy vondt diuersche opinien / ende daer deur were dese repse wtgheselt. Aengaende mijne persoone (als ick in eenen anderen brief gheschreuen hebbe) dit volbrocht zijnde / ende rekeninghe ghegheven hebbende vande repse / men was van advyse dat ick soude repsen nae Bruessel / ghelijck ick dede / waer dat ick voorhielt alder-eerst den Bisschop van Lupck / ende voorts terstont den Raet

van

van State / ende daer nae volghende henlieder advys den Staten / met een lanck verhael soo ick best mochte / den noot die daer was / op dat de Staten souden volcomen tgene daer sy in verbonden waren / ende dat sy daer en bouen souden willen bystant doen of van leeninghe / of van credit / totten vertreck vanden crijschvolcke / aenghesien dat sy daer in gheen rijsche en droeghen / ende oock dat sy hen versekeren souden van dese Stadt: ende den voornoemden Bisschop / ende den Raet / seyde ick int particulier / hoe dat ick vernomen hadde dat Champaigny zijn neerstichept dede om met zijn regiment te comen in dese plaetse / ende dattet was deur inductie van sommighe flatteerders / om datmen hem seyde dat hy daer qualijck ghewilt was int generael ende particulier / ende dat hy vreesen mocht / in dien hy hier zijn goet verloren hadde dat hy daer oock soude moghen dleben verliesen / dat ick was dienaer van zijnen broeder / ende begheerende dat hy niet en soude vallen in eenich ongheval / iae dat ick hem dit selue soude segghen / waert dat hy my daer af sprake. Voorts dat sy souden willen orden stellen om de Duytschen te betalen / of van soo vele henlieden bystant te doen. Ende aenghesien datmen van weghen uwe Mat. was volbringhende tghene dat geaccordeert was / dat sy oock van hunder zijden niet en souden willen in ghebreke zijn / maer dat het accoort niet in en hielt dat de Prince van Orenge op en nieuw soude Sparendam sterck maken / noch dat hy oock die van Amsterdam soude de passagien sluyten / benemende henlieder traffijcke / oock dat hy tracteerde om Utrecht te hebben / hem selven voorsiende van versch crijschvolck / ende datmen hier in den Staten niet en was eyschende / dan tselfde dat sy ghepresenteert hadden / te weten / de ghehoorsaemhept der Kercken ende uwer Mat. Ende om dat ick verstont datter sommige persuaderende waren / dat sy niet en souden ghelooven datmen eenighe saecke soude volcomen van tghene datmen henlieden presenteerde / inghevalle datter yemant ware soo lichtveerdich van gheloone / dat hy eer woorden dan wercken ghelookde / dat ick hem wel wilde verclaeren / dat by al dien wy hadden de orloghe willen hebben / wy en souden hen gheenssins gelevert hebben

Antwerpen noch Lire / noch wy en souden henlieden niet betrout hebben den Heere Don Jan / ende dat ick hen op en nieuw verseckerde / dat de wercken hen souden loghenachtich maken. Van onsent weghen alle de werelt sach alree tghene dat wy deden / ende nae dien dat wy tracteerden van henlieder eyghen welvaert / dat sy ons ock schuldich waren te gelooven. Daer op hebben sy my seere ghedanckt van tgene dat ick particulierlijck tracteerde tot henlieder voordeel / ende geloefden te doen alle tgene dat sy vermochten. Daer mede ben ick gheromen in dese stadt/ende tot noch toe en hebbe ick niet wtgherecht. Nu / Heere / sal ick seggben uwer Ma^t. dat ick niet en kan sien iae in niet een/woorden of wercken die my souden hope gheuen dat dit volck hen sonde te vreden stellen / of volbringhen tghene dat sy gheloeft hebben / want al tghene datmen sien ende hooren mach/ strect hem tot de vryheyt van conscientie / dwelcke uwe Ma^t. mach voor seker houden/ende dat van noode is met eenen / datmen hier doe alle tghene dat goedertierlijck mogelijck sal zijn / om dese saken te stillen met d'minste quaet dat moghelijck sal zijn. Uwe Ma^t. ouerleggbe watter sal te doene zijn / inghevalle dat sy tquaet ter executie willen stellen/verghetende Godt ende uwe Ma^t. ende weder-keerende totter ketterye.

Daer is een ander sake die dit sal moghen wederbrenghen/ te weten / henlieder particuliere pretensie / de ghene die ghevanghen waren bevinden dat sy weerdich zijn tghene dat den anderen ghegeuen is gheweest/ ende hier op sullen sy malcanderen pluchaeren/in dien dit seker is/ ghelijck ick gelooue/soo en sal de vryheyt van conscientie die sy pretenderen/ uwe Ma^t. niet qualijck te passe comen / want d'een partye sal haer schicken by uwe Ma^t. ende zijnde alsoo gedeelt / so sullen wy dies te gemackelijcker mogen meester worden/ende castijen d'eene deur die ander. Waert datmen in Vranckerijck begheerde tvolck dat nu hier wt trect / daer en soude gheen saecke beter moghen te passe comen. Uwe Ma^t. mach tquaetste dincken/ ende doen prouisie maken van tgene dat haer sal dincken van noode te zijn / maer dat sy verstae in dien men daer toe moet comen / datmen eenen anderen weech sal moeten nemen dan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

de Hertoghe van Alue / ende den grooten Commandeur ghenomen hebben / want men sal moeten besorgen eenen cleynen hoop volcx die goet zijn / ende hem niet belasten met de ghene die verteeren sonder dienst te doen / ende uwe ſMa^t. verteert hebben. ſMen sal seer corts sien tghene datter af is / waer af uwe ſMa^t. sal gheadverteert worden / uwe ſMa^t. draghe sorge om te onderhouden zijn credit / want daer mede sullen wy vele moghen verhalen. ende sonder dat / ende sonder macht / datter dan andere comen om hier oock haer deel aen te wercken / want de Heere Don Jan sal v ghehoirsaem zijn / ende ick sal te vreden zijn te wesen vande ghene diemen sal vergheten hebben / ende dat andere de Raetsheeren ende Gouverneurs zijn / ende dat is tghene dat ick doen sal. Aengaende de Heere Don Jan / hy is dertich iaeren oudt / ick en wil uwe ſMa^t. niet ghelouen / dan dattet seekerste sal wesen / ist dat hy siet dat uwe ſMa^t. hem gheen bystant en doet / achterbolghende tgene dat hy vertoont van doene te hebben / dat hy sal vertrecken / als uwe ſMaiesteyt minst daer op dincken sal. Ende nae dien ick soo verre come van dit te segghen / dat oock uwe ſMaiesteyt dat ghelooue / ende metter tijt voorcome / adverterende dat dese sake niet en sal genesen worden duer goede middelen / dan deur vier ende bloetstortinghe / ende datmen daerom daer in voorsien moet. Onsen Heere beware / etc. Wt Antwerpen den 6. van Aprill. 1577.

Vassael ende dienaer van uwe Ma^t.

Escovedo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

A LA S. C. R. Md.
del Rey mi Señor.

S. C. R. M.

Brief vanden Heere Don Iean aen sijne Maiesteyt vanden 7. April, 1577.

AYer recibi la carta de V. Mad. de los 14. del passado, y con ella la pena y contento que es razon de saber à vn mismo tiempo la indisposicion, y mejoria de V. Mad. doy infinidas gracias à Dios por ello, y à el plega dar à V. Mad. la salut y larga vida que yo desseo, y todos tenemos menester.

Beso à V. Mad. las manos por la satisfacion que muestra de lo q̃ he hecho hasta concluyr la paz. Por lo que despues he escrito, y lo que agora escriuo en esta otra carta avra V. Mad. visto, y vera lo que se a passado y passa, y el estado en q̃ quedã estos negocios, asegurese V. Mad. que si paciencia y sufrimiento ha de curar esta llaga, que se sanara, ya porforçar tanto mi condiciõ no venga à enfermar, o el acudir al natural de hõbre, no me fuerça à otra cosa: pero veo q̃ hasta agora haze poco effeto esta medicina, y no se el q̃ hara adelãte. yra se por este camino, pues ya no se puede tomar otro, y no quedara diligencia por hazer para atajar los daños que se anteueen y procurar los bienes que 37. no asoman, sin perdonar à cosa que à mi toque. El cumplimiento de lo que Escovedo ha capitulado, y la prouision de dinero que pido, es la principal sustancia con que ha de conualezer este cuerpo, y assi no puedo dexar de supplicar vna y muchas vezes à V. Mad. mande que en ello no aya falta.

Auiendo considerado que para conduzir este exercito à Italia, era necessario nombrar vna cabeza à quiẽ todos obedeciessen ordinẽ al Secreto. Iuã de Escouedo, q̃ tratasse con el Consejo de guerra q̃ se juntaua en Anueres, quien les parecia que fuesse esta, y despues de auer dado y tomado sobre a quien tocaua, y visto q̃ aunque algunos dezian q̃ à Don Alonso de Vargas, por el cargo de la Caualla. Iulian Romero se resolvio en q̃ el no yria su orden, porque siendo Maestro de Campo auia sido Don Alonso su soldado: y Valdes dixo que tã poco el yria debaxo de su gouierno. Les parecio que para quitar inconuenientes, seria expediente nombrar al Conde de Mansfeld, con lo qual me conforme yo, entendiendo quan resolutos estauan estos dos Maestros de Campo, y aun otros en no

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

en no yr de baxo de Don Alonſo, y viendo que no era tiempo de deſguſtarlos, ni de hazerles fuerça por el grande inconueniente q̃ fuera, para la ſalida de la gente de Anueres y Lira, y para lo demas, que ſe podia offrecer: y que para euitar que no ſuccedieſſen deſordenes en el pays de Lucembourg, y los de mas por donde auian de paſſar, ſeria mas à propoſito el dicho Conde, y aſsi teniẽdo fin al ſolo el ſeruicio de V. Maᵈ. le nombre ha ſe agrauiado tanto Don Alonſo, y quexaſe tan à banderas deſplegadas de mi, que creo llegaran las quexas à V. Maᵈ. à quien me ha parecido aduertir de lo que ha paſſado para que lo tenga entendido: y aunque en eſto ſe ha moſtrado impaciente, yo no me he marauillado dello: antes me ha peſado de que la ocaſion de deguſtarle aya ſido tan forçoſa: porque le quiero y eſtimo mucho, que de mas de auer ſeruido tantos años, y tan ſeñaladamente, como V. Maᵈ. deue eſtar informado, y entendera de los que le han viſto, y ſer ſu perſona de tanto ſeruicio, certifico à V. Maᵈ. que es coſa eſtraña lo que todos dizen de la limpieza y Chriſtianidad con q̃ ha procedido ſiempre: podria ſer que con la paſsion eſcriuieſſe à V. Maᵈ. alguna libertad como lo ha hecho a mi, y ſuppᶜᵒ. quan encarecidamente puedo à V. Maᵈ. que en tal caſo non ſolo la diſsimule, pero le regale fauoreſca, y haga la merced que tan merecida tiene, que la recibire yo por tan propria como ſi fueſſe para mi miſmo: y no ſera menor la que V. Maᵈ. me hara en darle à entender, el officio que por el he hecho, y que le ha ſido frutuoſo, para que ſalga de la opinion que ha concebido. Sancho d'Auila, el Coronel Mondragon, el Capitan Monteſdoca, el Coronel Verdugo, el Caſtellano Franᶜᵒ. Hernandez de Auila, y otros que tenian cargos en eſtos eſtados, han ſentido en gran manera dexarlos, ſin que ſe entienda la merced que por ellos y ſus ſeruicios ſe les ha de hazer: y ponen lo en punto de honrra. yo les he aplacado, con aſegurar los que en Lombardia la hallaran, y ordenar que entretanto o haſta que V. Maᵈ. mande otra coſa, les corran ſus ſueldos, de que doy auiſo à V. Maᵈ. para que lo tenga entendido, y le ſuppᶜᵒ. de nueuo quan encarecidamente puedo por eſtos hombres: y por toda la de mas gente lo miſmo que con Roderigo de la Concha ſcriui, que cierto importa mucho al ſeruicio de V. Maᵈ. Cuya, &c. De Louayna, à vij. de Abril, 1577.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Vyder handt van zijne Hoochept.

Iunto con ſaber la indiſpuſicion ſupe tambien la mejoria y ſalud con que V. Mad. quedaua, y doy infinitas gracias à Dios nueſtro Señor, que pude perder el cuydado quando vi tanta ocaſion de tenerle. Con todo Señor ſupco. quanto puedo à V. Mad. que mãde, ſe me deſpache muy à menudo con las nueuas de ſu ſalud: porque quien tanto la deſſea y tiene meneſter, no puede aquitarſe con vna ſola nueua de ſu mejoria: dela Dios à V. Mad. como conuiene à todos, y entre todos à mi ſeñaladamente. A Cuncha quedo eſperando con tan gran deſſeo, que no ſe ſi a de acabar de llegar aca: traygale nueſtro Sr. con bien, y con las nueuas que yo le ſupplico. Amen.

D. V. M.

Hechura y mas humilde ſeruidor, que ſus reales manos beſa, Don Iuan d'Auſtria.

Aende S. C. R. Mat. vanden Coninck onſen Heere.

Brief van ſijn Alteze aenden Coninck vanden 7. van April, 1577.

S. C. R. M.

Ick hebbe giſter ontfanghen eenen brief van uwe Mat. vanden 14. vãder voorledẽ maent/eñ met die de droefheit ende dreucht die de reden was epſtchende/ de wete hebbende op eenen tijt/ vande ſiecte eñ beteringhe van uwe Mat. waer af ick Godt ſeer loue eñ dancke/ eñ bidde hem/ dat hem ghelieue uwe Mat. te verleenen de ghelonthept ende lanck leuen/dat wy alle van doene hebben.

Ick cuſſe de handen van uwe Mat. om het contentement dat ſy toont van tghene dat ick ghedaen hebbe totten ſluyten toe vanden pays/ By tghene dat ick ghelchreuen hebbe ende nu teghenwoordich ſchrijue in deſen anderen brief/ ſal uwe Mat. ghelien hebben ende lien tghene datter ghepaſſeert is

ende

ende ghebeurt / ende in wat staet de saken hem binden/ dat sy haer verseeckert houde / dat in dien patientie dese wonde ghenesen moet / datse ghenesen sal / ten sy dat ick denr so seere te voorderen mijn conditie niet sieck en werde / oft dat de natuerlijcke ghenegenthept vande mensche my niet en voordere tot een ander sake. Maer ick sie dat tot nu toe / dese medecijne luttel effect doet / ende en weet niet tghene datse voorts doen sal / men sal desen wech houden/ aengesien datter geen middel en is om eenen anderen te nemen/ende men sal ooch gheen neerstichept laten te doen om den wech te ondergaen den onghevallen die voorsien werden/ende tgoet te beneerstigen dat hem noch niet en baert / sonder eenighe sake te sparen. De reste van tgene dat Escovedo ghesloten heeft / ende de prouisie van ghelt die ick eysche / is de principale substantie/met de welcke dit lichaem moet ghenesen worden. Aldus soo en kan ick niet gelaten uwe Maiestept eens ende meer repsen te bidden / dat sy bevele dat hier in gheen faute en sy.

Overlept hebbende / dat om dit heyr in Italien te leyden/ van noode was een hooft te noemen / dien sy alle souden onderdanich zijn / soo gaf ick last den Secretaris Jan Escovedo / dat hy soude tracteren metten Raet van oorloghe/ die haer vergaderde binnen Antwerpen / wien dat henlieder docht datmen hier toe behoorde te kiesen / ende nae datter ghedisputeert was wien dat toebehoorde / ende ghemerckt dat sommighe noch seyden dattet behoorde te wesen Don Alonse de Vargas / om dat hy den last hadde vande ruyterye / Juliaen Romero verclaerde dat hy niet en wilde trecken onder zijn bevel / want wesende Maistre de Camp / soo hadde Don Alonse zijn Soldaet gheweest. Valdez seyde tselfde / dat hy niet en wilde trecken onder zijn gouvernement / ende hem docht dat om alle onghevallen te verhueden/ nut soude wesen te noemen de Graue van Mansfelt. Ick hebbe my daer toe ghevoecht verstaende hoe seere dat dese twee Maistres de Camp / ghereselveert waeren / ende meer andere van niet te willen trecken onder Don Alonse / ende siende dat gheen tijt en was om henlieden te verbitteren noch oock te voorderen / om tgroot inconvenient dat dit soude

gheor-

gheoirlaeckt hebben int wttrecken vande ghene die binnen Antwerpen ende Liere waeren / ende oock voor de reste dat hem presenteren mochte / ende om te verhueden datter gheen ongherechelicheyt en soude naevolghen in dlandt van Luxemborch / ende andere / daer lancs sy passeren moesten / wesende de Graue de ghene die daer best soude toe dienen / gheenen anderen last hebbende dan den dienst van uwe Maiestept / ick hebbe hem ghenoemt. Don Alonse heeft dat soo seer qualijck ghenomen en claecht soo wttermaten seere ouer my / met wtghestrecte vendelen / dat ick meyne dat tselfde sal comen tot uwer Maiestept / aen de welcke my heeft ghedocht te behooren de wete te laten van tghene datter ghepasseert is / ten eynde dat zijt verstae / ende hoe wel dat hy hem hier in heeft getoont onpatientich / het en heeft my gheen wonder ghegheuen / maer my is leet gheweest dat d'oirsaecke om hem te verbitteren / soo gherefozeert heeft geweest / want ick beminne ende achte hem seere / om dat behalven dat hy soo veel iaeren ghedient heeft / ende soo treffelijck / ghelijck uwe Maiestept daer af behoort gheinformeert te wesen / ende verstaen sal vande ghene die hem ghesien hebben / ende dat zijne persoone soo grooten dienst heeft ghedaen / soo certificere ick uwer Maiestept dat een seer wonderlijcke sake is van tghene dat alle man seght / vande eerbaerheydt ende religie die hy altijts heeft gheobserveert / het soude moghen gheschien dat hy wt passien schrijuen soude aen uwe Maiestept met eenighe vryheyt / ghelijck hy aen my ghedaen heeft. Ick bidde uwe Maiestept soo vriendelijck als my mogelijck is / dat ghy in dese saecke niet alleene deur de vinghers siet / maer hem vriendtschap ende ionste bewijset / ende hem beschenckende zijt ghelijck hy soo seere verdient heeft / want ick sal dat nemen voor soo eyghen / al oft myn eyghen persoone ghedaen ware / ende en sal oock niet minder wesen de ghene die uwe Maiestept my doen sal / met hem te verclaeren den dienst die ick hem doe / ende datse hem profytelyck sy / op dat hy laete varen d'opinie die hy gheconcipieert heeft. Sancho d'Auila / de Colonel Mondragon / de Capitepn Monteldocca / de Colonel Verdugo / de Castelepn Francisco

Hernan-

Hernandes d'Auila/eñ ander/ die beuel hadde in dese landen/ hebben zeer qualick te vreden gheweest die te verlaten sonder te weten wat beschenkinghe dat henlieden ende hen dienaers zal moeten ghedaen werden / eñ stellent in een point van eere. Ick hebbe henlieden te vreden ghestelt/mits hen versekerende dat zy die vinden sullen in Lombardiē/ eñ hebbe g'ordonneert dat daerentusschen/of zo langhe tot dat uwe Maiesteyt zal beuelen iet anders/ hen gagien henlieden sullen loopen / waer af ick uwe Ma^t. aduertere / ten eynde zy dat mach weten / haer wederom biddēde zo vrindelick als my mogelick is/voor dese mannen ende voor dit ander cryschvolck / tselfde dat ick gheschreuen hebbe met Rodrigo de la Cuncha / want voorwaer daer is veel aen geleghen totten dienst van uwe Maiesteyt de welcke/etc. Wt Loeuen den vij^sten. van April. M.D.LXXvij.

Dit is gheschreuen bijder hant van Zijnder Hoocheyt.

Ick hebbe verstaen de ziecte/ende met eene de beteringhe eñ ghesontheyt van uwe Ma^t. waer af ick Godt onsen heere wttermaeten seer dancke/ om dat ick hebbe moghen verliesen de sorge/als ick zo groote oirsake sach van die te hebben / met al dat heere/zo bidde ick zo seere als my moghelijck is uwe Ma^t. dat zy belaste datmen my int langhe aduertere van haer ghesontheyt/want de gene die de selfde zo seere begeert/eñ vā noode heeft/en can hem niet te vreden stellen met een enckel tydinge van v genesen. God wil die uwe Ma^t. verleenen/gelijck een iegelijck van doene heeft/maer onder al ick zeer sonderlinghe. Ic verwachte Cuncha met so grooter begeertē/dat ick my selnen niet en can laten duncken dat hy hier behoort te comen. Onsen heere die wil hem met lieue hier wederbrenghen/ ende met de tijdinghen daer ick hem om bidde. Amen.

Van uvver Maiesteyt de alderootmoedichste dienaer Don Iuan d'Austria.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Brieuen vanden heere Dō Ieā aē sijne M. van 7. April 1577.

A LA S. C. R. MAd. del Rey nuestro Señor.

S. C. R. M.

CON Franco. de Santiago que partio de aqui por la via de Nantes à los 27. del passado, auertiré à V. Md. del estado, en que hasta aquel dia quedauan estos negocios, y en el siguiente embie el duplicado por la de Italia. Despues aca ha ydo el Secretario Escouedo buscando formas y modos para cumplir con la cauelleria y infanteria que queda por pagar, y como el credito de V. Md. es tan acabado, y la sustancia destos mercaderes con quien se hauia de negociar tan consumida à causa del Decreto, y de las alteraciones del pays, ha hauido grandissima difficultad en hallar lo que se pretendia. Pero en fin a podido tanto su buena diligencia, que ha hecho los assiētos, que V. Md. mādara ver, que es el vltimo remedio que se ha hallado en esta necessidad y el que no creo que hallara otro que no fuera Escouedo: porque como à hombre de bondad y verdad han dado credito à sus palabras Y sea V. Md. cierto que se ha de estimar en mucho lo que ha negociado segun esta plaça, y segun estan todos lastimados y escarmentados. Si V. Md. quiere restaurar su credito, y que aya quien le sirua en las necessidades que aqui se podran ofrecer, en su mano está, con mandar cumplirlo que agora se ha capitulado, conforme à los recaudos mios que lleua este correo: y en esto suplico à V. Maiestad con el encarecimiento que me obliga su seruicio, no aya falta: porque si la ay, faltara todo lo que à el conuiene, y yo quedare tan impossibilitado para accudir al mismo seruicio, que no se puede esperar cosa buena. Mire V. Maiestad que le va mucho en gozar desta occasion para redimir su credito, donde tanto le importa tenerlo: y que si la pierde, no solamente le acabara de abandonar, pero sera causa que los soldados viendose engañados se paguen de su mano, donde quiera que estuuieren, que gente es que no durara de hazerlo segun son determinados, y el descontento con que salen. Y esto considere V. Maiestad de quanto inconueniente y deseruicio suyo sera de qualquiermanera que suceda. Por amor de Dios, Señor, que V. Maiestad no lo permita, ni de lugar

al da-

al daño que de aqui puede redundar, que fera grandiſsimo para todo, muy difficil de remediar. Y no ſe fie V. Maieſtad en que eſta gente ſe aya de ſatisfazer de palabras : porque ſera por de mas y el faltarla ſe que aqui ſe da a los que lleuen policas para eſſos Reynos, o para Italia de lo que alcançan de ſus ſueldos, ſera para ellos de tanta indignacion, que baſtara a acabarlos de deſeſperar, y por otra parte de tan mal exemplo para toda la milicia, que viendo que yo les he burlado, tendran juſta cauſa de no fiarſe de nadie. A todo lo qual añado, que la caualleria es buena parte de Italianos, que en qualquiera de los Eſtados que V. Maieſtad tiene en Italia, pueden hazer mucho daño en los animos de los ſuditos dellos : que ſegun eſtán deſcontentos y agrauados, oyran de buena gana qualquier platica que toque en 147. loqual a mi juyzio, es de mucha conſideracion. Y el remedio ſera que los que digo ſean pagados y ſatisfechos para que no les quede cauſa de penſar en vengeança ; y no ſe tengan en poco, por dezir que es gente baxa, pues aqui ha moſtrado la experiencia lo que puede con vn pueblo apaſsionado qualquiera que haura ſabor de ſu paladar. Y por eſſo ſuplico de nueuo à V. Maieſtad mande, que por ningunna coſa la dexe de cumplir lo que aqui ſe ha tratado y capitulado, que de mas, de que, como digo, es lo que verdaderamente conuiere à ſu ſeruicio, recibire yo en ello particular merced : y ſobre todo me remito a lo que el Secretario Eſcouedo eſcriuera à V. Maieſtad. Y porque todo eſſe dinero ſe conſume con la gente. Y para pagar los bargelts de la caualleria, y infanteria Alemana que ſe hauia preuenido lo que ſe deue al Eſtado de 153. que ha preſtado para los reytres, à los Ingleſes penſionarios, y entretenidos naturales, ni para eſpias y intelligencias, que agora mas que nunca ſon meneſter, gaſtos de correos ſecretos, y el ordo. de mi caſa que es exceſsiuo por la eſterilidad grande que ay de todas las coſas; ni para ninguna otra, de muchas que en eſtos principios aura, à que no ſe podra acudir con la hazienda deſte patrimonio, por eſtar tan conſumido, ni conuiendra que ſe haga por el ſecreto : no quedan veynte mil eſcudos, ni forma de donde ſacar vn Real. Suplico a V. Maieſtad, me mande proueer de vna buena ſuma, y que ſea con gran breuedad : porque cierto yo anteueo à V. Maieſtad, que ſe he de cumplir con los que ſe han fiado de mi palabra, aunque ſea entregandoles mi letra por no faltar à la

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

obligacion della: y porque assi conuiene al seruicio de vuestra Mᵈ.

De lo que toca à la reducion y quietud destos Estados, no puedo assegurar à V. Magestad cosa cierta, ni que de la paz hecha se aya de sacar el fruto que se esperaua: porque el Principe de Oranges continua el fortificar à gran furia en Olanda, y Zelanda. La Reyna d'Inglatierra le incita, y haze gran fuerça à no passar por lo capitulado, y para ello le ofrece todo su poder: la mayor parte de los Estados está à su deuocion, los vnos por querer, y los otros por ser engañados destos, y aqui entra casi todo el pueblo: à los que desean gozar de la merced que V. Magestad les haze, que son los menos, les parece que en acetarla hazen todo lo que les toca, y están con tan poco animo, que no haran demonstracion señalada. y quando bien se quieren señalar, abra vna gran confusion y scisma entre todos, para el dia que salieren los Españoles: los vnos por que sea admitido al Gouierno, y los otros por estoruarle. Y porque (como tengo dicho) los primeros no tienen brio, si sucediere que los otros echassen mano de mi, perdirian de todo punto el animo, y no abra ninguno que se ose menear.

Voy pensando de ponerme en algun lugar mas seguro que este, de donde pueda acudir à los negocios, porque estando en saluo, todauia creo que aura muchos, que se declararan por V. Magestad, si ya no me engañan sus palabras y demonstraciones: y en esto se va pensando agora: no me ha quedado, ni queda otro oficio por hazer para ganar voluntades, y dar à entender a los Estados lo que les conuiene: pero veo que hasta agora es todo predicar en desierto: yre continuando lo mismo, y de lo que sucediere, auertiré vuestra Magestad.

Ya tengo escrito à V. Magestad, quan desdeñados están los Alemanes, y como temo que se ha de perder à remate el credito, que V. Magestad tenia con esta nacion: digo agora lo proprio, y que veo muy cerca de suceder esto: porque los Estados no han hecho, ni haran con ellos cosa que les esté bien: antes les procurará todo el daño que pudieren, y con esta va la vltima carta que me han escrito, por laqual vera V. Magestad quales están, y lo que se puede temer algun grande inconueniente, yo no se ya que dezir à gente tan desengañada de palabras, creo que sera bien V. Magestad escriua à estos Coroneles, mostrando mucho agradescimiento de su lealdad y seruicios,

y afe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

y asseguradoles que tendra cuenta de hazerles merced, y que tras desto se vaya pensando en ponerlo por obra: porque si salen de los Estados con mala satisfacion, que agora con tanta razon tienen, V. Magestad crea sin duda, que acabara de perder esta nacion, y à este proposito acuerda lo que antes de agora he escrito, que el Arçobispo de Coloña, Duque de Brunzuick, y otros que han seruido están desdeñadissimos: y si no se cumple con ellos, no ay que hazer caudal de su amistad: y si estos que han estado firmos en ello, y en el seruicio de V. Magestad, se retiran con justa causa de quexa, quedara esto rodeado por todas partes de enemigos: considerelo V. Magestad, y prouea lo que mas conuiene à su seruicio.

El Conde de Mansfelt me dize, que ha embiado à V. Magestad vnos memoriales suyos, y que hasta agora no sabe que se aya tomado resolucion ninguna sobre ellos: y parecele que en esto no se corresponde à sus seruicios. V. Magestad sabe quales son, y que no tiene aqui otro hombre de su estado. Y yo digo, que si es justo tenerle contento, es tambien muy necessario, y assy suplico à V. Magestad que pues haze merced à los malos, porque no sean peores, la haga à los buenos porque sean mejores: porque sino aquellos quedaran vfanos de ver que les vale su malicia, y estos otros desanimados de lo contrario, y los que han de venir prouocados à seguir la opinion de los que contra justicia y razon preualecen. Y por ser este punto de tanta consideracion desseo por lo que deuo al seruicio de V. Magestad que alos que lo merecen, no se niege lo que se da a los que serian dignos de exemplar castigo, y que la merced que se les huuiere de hazer, sea con breuedad, que esta es vna de las partes que la haze parecer mayor: y assi suplico a V. Magestad se mande resoluer luego con el dicho Conde, y aduertirme de lo que sera seruido que se haga con el, que en ello la recibire yo muy particular de vuestra Magestad. Cuya, &c. De Louayna à vij. de Abril, 1577.

Byder hant van Zijne Hoocheyt.

Suplico à V. Magestad quanto lo demanda su mismo seruicio, que se cumpla luego esto, pues no tiene este cuerpo otro remedio qu'el cortarlo dañado del, lo qual se ha de hazer agora haziendo la prouision

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

ſiõ que ſuplico de nueuo: porque ſi eſta falta, nõ quedara coſa en pie, y aun entre tanto es bien meneſter, que ayude Dios à lo preſente.

S. C. R. M.

Hechura y mas humilde ſeruidor que
ſus Reales manos beſa:
Don Iuᵒ. de Auſtria.

Brieuen vã ſijne hooc-heyt aẽden, Coninc vãden 7. April.

Aende S. C. R. Maᵗ. vanden Coninck onſen Heere.

S. C. R. M.

JCk hebbe uwe Maieſtept laten weten den xxbij. vande voorleden maent deur Franciſco Santiago/die van hier reijſde nae Nantes/vanden ſtaet daer in dat de ſakẽ van herwaerts ouer tot nu toe waren. Des ander daegs hebbe ick gheſonden het dobbel van dien deur Italien. Daer naer heeft de Secretaris Eſcouedo gaen al ſoeckende de middelen eñ manieren om te voldoen de Rupters ende Knechten die noch te betalen waren/ende zo het credit van uwe Maieſtept zo verre gheqomen is/ eñ tgoet vande Cooplieden met dwelck te handelẽ was/zo ſeere ten eynde / zo deur het decreet/ al deur de alteratien vanden lande/daer is ſeer groote ſwaerichept geweeſt om te vindẽ tgene datmẽ pretendeerde. Maer de groote neerſtichept heeft ten laeſten zo veele gedaen / dat hy gemaect heeft de partie die uwe Maieſtept beuelen ſal datmen zie/de welcke is de laeſte remedie die men heeft gheuonden in deſer noot/eñ de gene die na mijn opinie / gheen ander en ſoude gheuonden hebben dan Eſcouedo / want men heeft zijn wooꝛden gheloone gheqeuen/als eenen man die goet eñ warachtich is/ eñ uwe Maieſtept mach wel verſekert zijn / dat men behooꝛt grootelicx te achten tgene dat hy heeft ghehandelt/ gemerct den ſtaet daer in deſe booꝛſe haer is vindẽde/ eñ na dat zy alle beſchadicht eñ verſtout zijn. Jſt dat uwe Maieſtept zijn geloue wil weder crighen/eñ datter iemant is die haer wil dienen inde noot-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

ſakelicheden die hen haer ſouden moghen preſenteren tſelfde ſtaet in handen van uwe Maieſtept / doende volcomen tgene datmen nu heeft ghetracteert / achteruolghende mijn ordonnantie die dese poſt is dragende eñ bidde uwe Maieſtept zo ſeere als my moghelijck is / dat hier in gheen faute en zy / om des wille dat zijnen dienſt my daer toe verbint / want in dien datter eenige is / alle tgene dat ons daer toe zal van noode zijn / zal ons ghebreken / eñ ick zal blijuen zo machteloos om te helpen eñ bystaē den ſelfden dienſt / datter niet goets af te hopen en ſal zijn. uwe Maieſtept behoort wel te ouerleggen / dat haer ſeer grootelicx aen gelegen is te genieten dese oirſake om weder te crigen zijn gheloue / gemerct datter haer zo veel is aēgelegen tſelfde weder te hebben / eñ iſt dat zijt verlieſt / zo en zal dat niet alleene gheheel verlorē blijuen / maer ſal een oirſake zijn dat de ſoldaten bindende hen ſelven bedrogen / ſullē hē ſelven betalen / tzy waer zijt vinden. Want zy ſijn een volc die hen geē ſake en ſullen ontſien te doen nae tgene dat zy voorgenomen hebbē / eñ d'onuredе daer mede dat zy vertreckē. Dat uwe Ma. aenmerckе wat een ſchade eñ ondienſt dat hem zijn ſal / in wat manierē dat ooc verga. Ick bidde v Heere deur de liefde Gods dat uwe Ma. niet en conſentere noch middel en gene tot de ſchade die hier wt mach comē / de welcke de meeſte zal zijn de voor alle ſaken / die men ſoude mogen achtē / eñ de ſwaerſte om te remedieren. Want uwe Ma. en derf haer niet verſekerē dat dit eē volc is om hē met woorden te laten betalē / want dat ware gerekent ſonder zijnen weert: eñ in gebreke te weſen van tgene datmen gelooft heeft den genen die van hier wiſſelbrieuen dragen op die Conincrijcken / oft op Italien / van tgene datmen henliedē ſchuldich is van haerlieder gagien / dat zal genoch zijn om henliedē zo grā te maken / datter genoech ſal zijn om voorts wtminnich te worde. Tē anderē ſo ſalt exēpel zo quaet zijn voor alle anderen crijſliedē / dat zy ſiēde dat ic hen bedroghē hebbe / goede oirſake ſullē hebbē om memāt meer te betrouwē. Tot allē deſen zal ick by voegen dat de meeſtendeel vande Ruterie Italiaēſe Rupters zijn / de welcke in wat landt dat zy comen van uwer Ma. mogen ſeer beſchadigen de herten van uwe onderſatē / de welcke naer dat zy qualick te vreden zijn / eñ beſwaert / ſeer gerne ſullen

ne sullē hooren / al tgene dat sal mogen dienen totter vryheyt. De welcke nae mijn opinie/wel te ouerleggen staet. De remedie sal wesen dat die gene die ick segge betaelt mogē zijn eñ vol daē/op dat zy geen oirsaecke/oft cause en hebbē om te dencken van hen te wrekē. De welcke men niet en behoort luttel te achten mits te segghen dat volck is van cleynder stoffen gemaect/ gemerct dat de experientie bewesen heeft herwaerts-ouer/wat een volck vermach dat ghepassyt is / so wie hem wil voeghen nae zijn gheliefte. Daerō so bidde ick wederomme uwe Maiesteyt datse wil beuelen/ datmen om gheenderhande sake en late te voldoen tghene dat hier ghehandelt eñ ghesloten is/want behaluen dat is/als ick geseyt hebbe/tgene dat voorwaer van noode is tot haren dienst/ so zal ick dit ontfanghen aengaende mijn eyghen voor een sonderlinghe gracie. Ick ghedraghe my in als aen tghene dat de Secretarius Escouedo sal schrijuen aen uwe Maiesteyt. Ende om dat alle dese penninghen verdaen zijn met tvolck van oorlogē/ende om te betalen het wartgelt van duytsche Ruyters ende Knechten die ick hadde doen versekeren/ om des wille men oock schuldich is den Hertogdō van Luxemborch/ dwelck gheleent heeft tot betalinghe vande Ruyters/vanden Enghelschen die pensioen hebben/ende ander ingheboren vanden lande die onderhouden werden voor spijen eñ dobbel spijen/de welcke nu ter tijt meer vā noode zijn dan zy oyt waren:oncosten van heymelijcke posten/eñ om den ordinaris van mijnen huyse/ de welcke wttermaeten groot is/ om tgroot gebreck datter is van allē saecken/ eñ om alle ander saecken die zeer vele sullen zijn in dit beginsel/tottē welcke niet en connē genoch wesen de dominiē vā dit Patrimonium mits dat zo seere verteert is/ behaluē tgene dat ic vā doene zal hebbē tot tgene dat secreet is. In vuegē datter geen twintich duysent croonē meer ouerbleuē zijn/sonder middel vā te mogē crigē eenē Real. So bidde ic uwe Ma^t. datse my wil doen besorgē een goede somme eñ dat met alder haestē/wāt ick voorsie dat ic my seluen zal vindē in grootē last eñ moyte / eñ tzy hoe dat wil/ick versekere uwe Ma^t. dat ick niet en zal fallieren dē genē/die hen op mijn woort betrout hebben al soude ick henlieden moetē in handē geuē mijn signature/om niet in gebreke te wesen vande

verbintenisse

verbinteniſſe van dien / ende dat alſoo van noode is tot dienſt van uwe Maieſteyt.

Aengaende tgene dat nopende is de reductie ende ruſte van deſen lande / en can ick uwe Maieſteyt niet ſekers verſekeren / noch datmen oock vande Pays dienen ghemaeckt heeft / ſal moghen trecken de vrucht / diemen daer af hoopte: want den Prince van Ozenge vervolght met grooter furien hem ſterck te maken in Hollandt ende Zeelant. De Coninghinne van Engelant ruyet hem op / ende arbeyt ſeere om dat hy niet en ſoude accepteren tgene datter geaccoꝛdeert is / ende preſenteert hem tot dien eynde alle haer macht. Den meeſtendeel vanden landen is met hem / eenighe om de liefde die ſy hem draghen / ende d'andere om dat ſy van deſe bedroghen zijn gheweeſt / inder vuegen dat bycans onder alle dit volck / de ghene die begheeren te ghenieten de gratie die uwe Maieſteyt henlieden doet (de welcke den minſten hoop zijn) laten hem duncken dat ſy die accepterende / doen alle tghene dat ſy behooꝛen / behalven dat ſy ſoo cleynen herte hebben / dat ſy gheen merckelijck bewijs daer af doen en ſullen / ende al waert oock dat ſy wilden hen beſte doen / ſoo ſalder groote confuſie ende twiſt onder hen allen zijn / ſoo haeſt als de Spaignarts ſullen wten lande weſen / d'eene om my te doen ontfanghen totten Gouvernemente / ende de andere om dat te beletten / ende om dat (als ick ghezept hebbe) d'eerſte gheen herte en hebben. Waert dat dander my vaſt namen / ſy ſouden dan gheheel den moet verlieſen / ſonder datter pemant zijn ſoude die hem ſoude darren roeren. Ick ben vaſt ouerdinckende hoe dat ick my ſtellen ſal op eenighe ſekerder plaetſe dan deſe is / van waer dat ick ſoude moghen furneren tot alle de ſaken: want vry zijnde / in wat manieren dattet ſy / ick meyne datter menich ſal weſen die hen ten minſten ſullen verclaren te weſen voor uwe Maieſteyt / iſt dat ſy my niet en bedrieghen met henlieder woorden en ghelaet. Daer hebt ghy tghene daer ick nu ter tijt mede beſich ben / gheenen anderen dienſt my reſterende noch gebrekende / diemen ſoude moghen doen / om dat ick ſoude mogē de herten winnen / ende den Staten te verſtaen geuen tghene dat henlieden vā noode is: maer ick ſiē tot noch toe / dattet niet en is dan

inde wilderniſſe te predikken. Ick ſal tſelfde continueren / ende uwe Maieſteyt de wete laten / van tghene datter wt volghen ſal.

Ick hebbe alreede gheſchreven aen uwe Maieſteyt / hoe qualijck dat de Duytſchen te vreden zijn / ende hoe ſeere dat ick duchte dat uwe Maieſteyt op eenen bot ſal verlieſen tghcloone / dat ſy plocht te hebben onder deſe natie. Ick ſegghe noch tſelue nu oock ende dat ick dit ſie ſeer naekende: want de Staten en hebben niet ghedaen / noch en ſullen oock niet henlieden pet doen dat hen ſoude moghen te bate comen / maer ſullen hen ſien te doen alle de ſchade die ſy ſullen connen. Met deſen gaet de laetſte brief die ſy my gheſchreuen hebben / by de welcke uwe Maieſteyt ſal ſien hoe dat zijt nemen / ende hoe ſeere dat te beduchten ſtaet eenich groot ongheval. Aengaende mijnen perſoone / ick en weet wat meer ſegghen tot lieden die hen niet meer en laten bedrieghen met woorden / ick ghcloone dat goet ſal zijn dat uwe Maieſteyt ſchrijue aen deſe Colonnels / betoonende groote bekentenisſe van henlieder ghetrouwicheyt ende dienſt / henlieden verſekerende dat ſy haer rekeninghe maect hen te beſchincken / ende dat oock daer en bouen metten wercke te doene / want iſt dat ſy hier wt deſe landen trecken ſoo qualijck te vreden / als ſy nu zijn / niet ſonder groote reden / uwe Maieſteyt mach geloouen datſe deſe natie ſal verlieſen: Op welck propoost ick vermanen ſal tghene dat ick meer dan nu gheſchreuen hebbe: Dat den Aertsbiſſchop van Cuelen / de Hertoghe van Brupſwijck / ende andere die ghedient hebben / ſeer qualijck te vreden zijn / de welcke iſt dat ſy niet betaelt en werden / men darf ghcen rekeninge maken op henlieder vrientſchap / ende iſt dat deſe die daer in vaſt zijn geweeſt / ende tot dienſt van uwe Maieſteyt hen vertrecken / met rechtveerdighe oorſake van hem te beclaghen / ſoo ſullen alle deſe landen omcinghelt zijn vande vpanden / uwe Maieſteyt ouerlegghe dit / ende voorſie op tghene dat meeſt van noode is tot zijnen dienſt.

De Graue van Mansfelt heeft my ghelept dat hy aen uwe Maieſteyt heeft gheſonden eenighe zijn memorien / op de welcke hy niet en weet dat tot nu toe eenighe reſolutie ghenomen

heeft

heeft gheweest/waer in hem dunckt/ datmen niet en doet nae zijne dienſten / uwe Maieſteyt weet hoedanich die zijn / ende dat ſy hier gheenen man en heeft zijns ghelijcke. Ick segghe in dien dat reden is / datmen hem te vreden houde / daer en boven ſoo iſt oock ſeer noodſakelijck. Waerom dat ick uwe Maieſteyt bidde / nae dien ſy is beſchinckende den quaden / om dat ſy niet arghер en ſouden zijn/dat ſy dat oock doen den goeden / ten eynde dat ſy moghen beter zijn / anderſins ſo ſullen die ander hen gloryeren ende een behaghen hebben/ ſiende dat henlieder quaetheyt hen profijtelijck is: Die ander ſullen den moet verlieſen om het contrarie / ende ander ſullen ghetrocken worden om te volghen de opinie vande ghene die de overhandt hebben teghen recht ende reden. Ende midts dien dat dit een poinct is van grooter conſideratien/ſoo begheere ick / om dat ick ſchuldich ben tot dienſt van uwe Maieſteyt/ datmen niet en weyghere den ghenen diet weerdich zijn / tghene dat ghegeven wort den ghenen die weerdich ſouden zijn tot een exempel van andere gheſtraft te werden/ ende dat de beſchenckinghe diemen henlieden ſal doen / corts ghelchiede / aenghelien dat die een vande ſaecken is die haer grooter ſchijnt te maken. Aldus ſoo bidde ick uwe Maieſteyt/ dat ſy haer terſtont wil reſolveren met den voorſeyden Graue / ende my de wete laten van tghene datſe begheert datmen met hem doe / want ick ſalt in deſen ſeer ſonderlinghe ontfanghen van uwe Maieſteyt. De welcke/ &c. Den vij. van April. M.D.LXXIJ.

Byder handt van ſijne
Hoocheyt

Ick bidde uwer Maieſteyt ſo ſeere als haer dienſt is eyſchende/ datmen dit volbrenghe ſoo haeſt als moghelijck is/aengeſien dat dit lichaem gheen ander remedie en heeft/dan om af te ſnijden tgene dat aen tſelfde ghequetſt is/ende dat moet nu tot deſer tijt ghedaen worden / maeckende de promiſſe: daerom

dat ick op een nieuw bidde / want in dien de selfde gebreckende is / daer en sal niet ouer eynde blijuen: daer en tusschen is grootelijcx van noode dat Godt den teghenwoordighen staet wil helpen.

AL MVY MAGco. SEÑOR, EL SEÑOR *Antonio Perez, del Consejo del Rey mi Señor y su Secretario d'Estado.*

Muy magco Señor,

Brieue vã sijne Hoocheyt aen dē Heere Antonio Perez vãden 7. April, 1577.

MVy bien ha hecho, Señor Antonio Perez, en aduertirme de la llegada de Rodrigo de la Concha, entre tãto que le acabaua de despachar. Porque aunque segun los tiempos que corrieron se jusgaua lo que a sido, no esta aquel camino tan libre destos peligros, que no se pudiesse temer dellos: aguardole por oras; y espero en Dios, que le ha de traer en saluamiento.

Bien menester a sido, que a la pena y sentimiento de la indisposition de su Magestad soccorriesse presto la mejoria: gracias à nuestro Señor, que en verdad, que la primera nueua sin la segunda se passara muy mal, cayendo tan sobremejado de lo que aca se padesce. Mucho he holgado que lo hecho aya contẽtado à nuestro Amo y al amigo: pero pesame que de la paz no se vaya cogiendo el fruto que se esperaua. Por los despachos q̃ he embiado despues que partio Rodrigo de la Concha, y el que agora lleua este correo de mercaderes, abra visto y vera en lo que auemos andado y andamos, y lo que conuiene que no aya falta en lo que pido en materia de dinero: porque esto es el pisto con que a de bolucr en si este enfermo: y assi es menester que en ello hagan todo el esfuerço posible, los que de veras desean que su Magestad sea seruida por mi mano. Yo me he sacrificado y sacrificare à la voluntad de su Magestad, entretanto que viere que el hazerlo, no es derechamente contra su seruicio: y assi digo, que en quanto aqui vuiere peligro o cosa que requiera mi presencia, no gozare de la licencia que he pedido, aunque se me conceda: pero passado esto, y despues de acabadas las cosas en que yo puedo ser de prouecho, conuiene que en ninguna

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

ninguna manera se me niegue : porque entonces auiendo de seguir el estylo antiguo en el Gouierno, y lo que esta gente quisiere, como ha de ser fuerça hazerlo, mucho mejor sin comparacion sera por el la blandura de vna mujer, o de vn niño, que no la que yo puedo vsar : porque comigo jamas se acabaran de assegurar, y entonces entenderan que de veras les ha perdonado su Magestad y oluidado las offensas que han hecho, quando veran que les quita de delante vna persona, de quien tanta sospecha han concebido, y les embia otra de la qual no pueden tener ninguna : que, como su pecado es tan grande, paresceles que su Magestad no le ha de dexar sin castigo; y tienen por cierto, que he de ser yo el rayo: y confirma los en esta opinion la persuasion de Oranges, y Inglatierra, que se desuelan en sustentar la desconfiança y malicia : y assi por esto, como, porque yo no tengo condicion ni edad para la ociosidad deste Gouierno, ni menos para sufrir la q̃ en el se aura padescer sin fruto, es muy necessario, que su Magestad me saque de aqui : porque de no hazerlo, sucedera faltar à todas mis obligaciones, y boluer esto a mayor peligro que por lo passado. y assi pido que (presupuesto que en esto no haura duda) vaya en caminando, como su Magestad me haga esta merced tan conforme à su seruicio, y que el Marques haga para ello todos officios posibles sin perder tiempo : y crean me entrambos, que si (como quien à conoscido los humores de aca) no viesse que es esto lo que realmente conuiene para todo, que no me passaria por el pensamiento hablar en ello : pero seria yo digno de gran culpa, si tras hauer tocado con mano lo que digo, dexasse de hazerlo que hago, y pues todos lleuamos la mira à vn blanco, iusto es, que los presentes aqui, seamos creydos : y que alla hagan su officio: y assi le pido de nueuo muy encarescidamente, procure que en esto se tome luego resolucion en conformidad de lo que desseo; y que se me embie el despacho : que, como tengo dicho, yo no vsare de la licẽcia que se me diere, sino despues que ya no haga falta aqui mi persona : certificandole que si se me niegue, sere forçado à hazer alguna cosa de que se marauillaran mucho todos, por no caer en otro mayor inconueniente. Guarde, &c. De Louayna, à vij. de Abril, 1577.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Dit was mette handt van zijnder Hoochept gheschreven.

Bendito sea nuestro Señor, que se supo en vn mismo tiempo la salud con la dolencia, con todo quedo esperando al Concha con harto cuydado: plegue à Dios que llegue presto, y que me trayga tales nueuas como tengo menester y desseo para perderle. En lo de mas que escriuo sobre lo que tan encarescido está, se vaya ganando tiempo: porque en faltando à esta presente necessidad (à que no faltare) yo no assegura, sino lo que digo, ni puedo assegurarle otra cosa.

Aenden seer Magnifiken Heere/ Sr. Antonio Perez/ Raet vanden Coninck mijnen Heere/ ende zijn Secretaris van State.

Seer Magnifike Heere/

Brieve väden Heere Don Ian aenden Heere Antonio Perez vanden 7. April.

GHy hebt seere wel ghedaen/ Sr. Antoni Perez/ dat ghy my de wete hebt ghedaen vande coemste van Rodrigo de la Concha/ ter wijle dat ick besich was om aen v te schrijven: want hoe wel dat nae den tijt die hy ghehadt heeft/ men oordeelde tghene datter af gheweest is/ soo en is dien wegh niet soo bij van dese perplexeien datmen daer voor niet en soude moghen vreesen. Ick verwachte hem alle ure/ ende hope aen Godt dat hy hem sal behouden repse verleenen.

Het was wel nootelijck/ dat naer de pijne ende genoelen die de sieckte van zijne Maiestept by ghebrocht hadde de beteringhe seer haest hulpe ghegheven hadde/ Godt sy gheloeft/ voorwaer de eerste tijdinghe sonder de tweede soude seer lastich geweest hebben/ ouercommende dit quaet op tghene dat wy hier lijdende

lijdende zijn. Ick ben seer blijde dat onsen meester te vreden heeft gheweest van tghene datter ghedaen is/ ende insghelijcken de vrient/ maer my verdriet seere dat wy vandē Pays niet en plucken de vrucht diemen hoepte.

Byde brieven die ick ghesonden hebbe / sedert tvertrecken van Rodrigo de la Concha/ de welcke desen post vande Cooplieden nu is bringhende / sult ghy ghesien hebben ende sien waer in dat wy ons gheemployeert hebben / ende in wat terme dat wy zijn/ ende hoe seer nootlyck dat is datter gheen faute en sy van tghene dat ick eyssche aengaende de Financen: want dat is het Colysken daer mede dat dese siecte moet ghenesen werden / inder vueghen dat van noode is dat de ghene die in ernst begheeren dat zyne Maiesteyt ghedient sy deur myn toedoen/dat sy hen wterste beste hier in doen sullen. Ick hebbe my seluen geoffert ende noch sal offeren tot de wille van zyne Maiesteyt te wyle dat ick sal sien dat ick die doende/tselfde niet en sal wesen directelyck teghen zynen dienst. Daerom segghe ick/dat ick soo langhe als hier peryckel sal wesen/oft sake die myn tegenwoordicheyt is eysschende/niet en sal ghenieten den oorlof die ick begheert hebbe/ al waert datmen my die consenteerde. Maer tselfde ghepasseert zynde nae dat ick sal volbrocht hebben de saecken / daer in dat ick mach voorderinghe doen/so en is gheenssins behoorlyck/datmen my die soude weygheren. Want soude men dan moeten volghen den ouden styl int gouvernement/ende tghene dat dit volck soude willen hebben/als met fortse sal moeten geschien/de soeticheyt vā een vrouwe/of van een kint sal ongelijck veel beter te passe comen/ dan de ghene die ick sal moghen ghebruycken want nemmermeer en sullen sy hen van my versekert houden: inder vuegen soo ick segghe/ sy sullen verstaen dat syne Maiesteyt henlieden in goeden ernst vergheven heeft/eñ dat hy sal vergeten hebben de misdaden die sy bedreven hebben/ gemerct dat hy hen wten oogen neemt een persoone/daerop sy so quaden vermoedē ghenomen hebben/ ende henlieden sal eenen anderē seynden/ daer sy gheen en souden mogen op hebben. Want ghelijc henlieder misdaet seer groot is / so dunckt hen dat syne Maiesteyt dat niet en sal laten onghestraft/ende ghelooven sekerlijck dat ick

desen

desen blixem sal wesen: De persuasie van Orenge / ende Enghelant vesticht henlieden in dese opinie / die eenpaerlijck waken om het misvertrouwen ende de quaethept te houden staende:

Aldus soo wel hierom / als om dat mijn conditie / noch mijn ionckhept niet en zijn voor de ledichept van dit gouvernemẽt / noch om te lijden de ghene diemen daer sal moeten verdragen sonder profijt / soo ist seere van noode dat sijne Maiestept / my van hier trecke: want dat niet doende / soo sal ghebeuren dat ick in ghebrecke sal zijn van alle het ghene daer ick in ghehouden ben / ende dat dit sal wederkeeren tot meerderen perijckele dan het van te voren gheweest is: Daerom begheere ick van v (hoe wel dat ick hier af niet en behoorde te twijfelen) dat ghy wilt de middelen te weghe bringhen / ten eynde dat zijne Maiestept my de gracie doe soo ghelijckformich zijnen dienst / ende dat de Marquis hier in alle de neerstichept ghebruycke die moghelijck mach zijn sonder tijt te verlieſen / ende wilt my alle bepde gheloouen / dat by al dien ick / als een die ghemeert hebbe de humeuren van herwaerts-ouere / niet en saghe dat dit is tghene dat realijck voor al moet wesen / dat ick dit niet alleene daer af en soude segghen / maer niet eens willen op dincken: ter contrarien soo soude ick weerdich zijn een groot verwijt / waert dat ick metter handt gheraeert hebbende tghene dat ick segghe / ende dat ick liete te doen / tgene dat ick doe.

Aenghesien dan dat wy al te samen ende alle ghelijck een wit hebben om daer nae te micken / soo is behoorlijck datmen gheloove de saecken van herwaerts-ouer den ghenen die hier teghenwoordich zijn / ende dat ghy daer doet de debvoiren die ghy schuldich zijt te doene. Daerom begheere ick wederomme op v / op alle de vriendtschap die ick op v mach begheeren / dat ghy wilt beneerstighen / datmen hier in wil nemen seer haest de resolutie ghelijckformich tghene dat ick begheere ende datmen my sepnde tbescheet / want als ick ghesept hebbe / ick en sal den oorlof niet ghebruycken / die men my sal geuen dan als mijnen persoone hier gheenssins en sal van doene zijn: ende alsoo willende v wel certificeren / dat ick soo verre

my

my die ghewepghert wort/ sal ghedwonghen zijn te doen een sake die alle man stoffe sal gheuen van hem te verwonderen/ om niet te vallen in een meerder ongheval. Wt Loeuen desen 7. April. 1577.

Byder handt van sijne Hoocheyt vvas gheschreuen.

Godt sy gheloeft datmen heeft tsamen op eenen tijt gheweten de siecte mette remedie / nochtans verwachte ick Concha met grooter sorchfuldichept: Godt gheue dat hy haest mach comen / ende my tijdinghen brenghen / nae dat ick van doene hebbe / ende begheere/ om my seluen te breden te stellen. Voorts aengaende tghene dat ick v schrijue / op tghene dat ick soo briendelijck van v begheert hebbe / maeckt datmen tijt winne / midts dien dat ghebrekende dese teghenwoordighe noodsaeckelijckhept (inde welcke ick gheenssins en sal in ghebreke zijn) ick niet anders en versekere / dan tghene dat ick segghe / noch en kan v oock van gheen ander sake versekeren.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

A LA S. C. R. Md. del Rey nueſtro Señor.

S. C. R. M.

Carta del Secretario Eſcovedo, de 8. de Abril, 1577.

HE viſto lo que V. Mageſtad ha eſcrito al Señor Don Iuan, deſpues de hauer ſabido que aqui ſe a hecho, y ſera parte de paga auer acertado el deſſeo y obra, muy encaminado va à eſto: la materia es qual Vueſtra Mageſtad vee, y yo no tengo que añadir ſino ſoſpechas y mas ſoſpechas de la mala manera de proceder deſta gente. Agora a llegado ſegun me acaba d'auiſer Fronſperg vn hombre de parte del Duque d'Ariſcot, à dezirle que eſta noche paſſara la Armada del Principe de Oranges por la ribera arriua; que mande que ſu gente no tire. llegada la ſalida de la gente, ſi puedo quejarla, ſe vera claramente donde van à parar. y tenga V. Mageſtad por cierto lo peor: quieren quando menos libertad de conſciencia. Por eſto advierta Vueſtra Mageſtad con tiempo à lo que ſe ha de hazer en eſto caſo, y de mandar que ſe cumpla lo que aqui ſe a tratado con eſtos mercaderes; porque con eſto tornara à valer algo el credito: ſin el qual no ſe puede lleuar adelante el ſervicio de Vueſtra Mageſtad. Y yo creere que he hecho algo, pues ſin tener dinero he hallado forma aparente para echar deſtos Eſtados la gente. partirme he à hazerlo dentro de quatro dias, y lleuare commigo à Thomas Fieſco, y à Lazaro Spinola, y Diego Pardo, y Geronimo de Curiel, para que me ayuden. Guarde nueſtro Señor, &c. D'Anueres, à 8. de Abril. 1577.

Vaſallo y criado de V. Mad.

Eſcovedo.

Aende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Aende S. C. R. Mat. vanden Coninck onsen Heere.

S. C. R. M.

Brieuen vande Secretaris Escovedo aen den Coninck vanden 8. van April, 1577.

Ick hebbe ghesien tghene dat uwe Maiestept geschreuen heeft aende Heere Don Jan / nae dat sy gheweten heeft tghene datmen hier ghedaen heeft/ende sal wesen eē deel vande verghelдinghe/die de begheerte eñ dwert geaddresseert hebben: d'een ende d'ander is gheheel op weghe ghestelt: daer toe ist subiect sulex / als uwe Maiestept siet. Aengaende mijnē persoone / ick en wist wat meer segghen / dan dat de suspicien meer ende meer groepen/deur de quade maniere van procederen van desen volcke. Fronsbergh heeft my op desen tijt ghe-adverteert datter nu eenen man ghecomen is van wegen den Herroghe van Aerschot/ de welcke hem ghesept heeft/dat dese nacht de Prince van Oxenge de riuiere sal opcomen / ende dat hy zijn volck belast heeft dat sy niet schieten en souden. Als nu het Crijschvolck sal wt den lande trecken (indien ick dat kan volbringen) salmen claerlijck sien wat de meyninghe is van desen volcke. Dat uwe Maiestept tquaetste houde voor seker. Ten minsten/ sy willen de vryheyt van cōsciencie hebbē/daerom dat uwe Maiestept in tijts toesie/in tgene dat in deser sake sal moeten ghedaen werden/ende bevele datmen volcome tgene dat hier metten Coopluieden ghehandelt is/want hier mede salt credit beghinnen pet te deughen / sonder het welcke men niet en mach voorts dryuen den dienst van uwe Maiestept. Ick meyne dat ick niet luttel en hebbe ghedaen / nae dien ick sonder ghelt te hebben/merckelijcke maniere ghebonden hebbe/ om wt dese landen te doen vertrecken tvolck van oxloghe. Tot dien eynde sal ick binnen vier dagen van hier vertreckē/ ende met my leyden Thomas Fiesco/Lazarus Spinola/Diego Pardo / ende Jeronimus Curiel / op dat sy my souden helpen. Onsen Heere beware/&c. Wt Antwerpen den achsten van April. 1577.

Vassael ende dienaer van uvve Mat.

Escovedo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

A LA S. C. R. Md. del Rey nueſtro Señor.

S. C. R. M.

Carta del Secretario Eſcovedo a ſu Mageſtad. de 9. Abril.

GRan mal veo en el trato y manera de proceder deſta gente. fue ayer el Duque de Ariſcot a la parte de Flandres, à vn lugar ſuyo que eſta tres luegas de aqui. y à la yda fue en parte de los nauios del Principe d'Oranges: & à la buelta con toda la armada que trae en eſte canal, y el Vizconde de Gant, con el Beerſele; y huuo gran ſalua en la yda, y à la venida, y eſcandalizo eſto tanto à los mercaderes y buenos burgeſes, que ſe yran; y eſte lugar ſe entregara al enemigo, pues abandona à Dios. Mire V. Mageſtad ſi corren eſtos eſpauientos no ſiendo aun ſalidos los Eſpañoles, que haran deſpues. Si milagro ha de curar eſte negocio; ya es tiempo que llegue: ſi manos y fuerça, V. Mad. preuenga con tiempo lo neceſſario, yo por lo que veo no haria eſtima de que occupaſſen los lugares de tierra firma: à lo de las yſlas ſe a de entender: y eſto tengo por mas difficultoſo, que lo de Inglatierra: ſi ſe tomaſſe aquello, tambien ſe tomara el otro: y para hazerlo baſta mediana fuerça; y no pienſe V. Mad que digo eſto por el negocio del Señor Don Iuan, que le dexo muy atras; ſino por que, como ha mucho que lo digo, no tiene otro remedio el de V. Mad. y el tiempo lo ha moſtrado, y lo moſtrara cada hora. Guarde, &c. De Anueres, à 9. de Abril, 1577.

Vaſallo y criado de V. Mad.

Eſcovedo.

Aende

Aende S. C. R. Mat. vanden Coninck onsen Heere.

S. C. R. M.

Brieué vanden Secretaris Escovedo aenden Coninc vanden 9. April.

Ick mercke veel quaets inde handelinge eñ maniere van procederē van dit volck. De Hertoge van Aerschot was gister ouer gevaren in Vlaenderen/eñ ghegaen in een bā zijn Dorpen / gheleghen drye mijlen van hier: hy is de riuiere ghepasseert op eenige schepen vande Prince van Oranje. Doē hy weder quam/ heeft hem die gheheele armeye die in dit cannael light/vergeselschapt: De Borchgraue van Ghent was bi hem/met de Heere van Bersele men heeft seere gheschoten int derwaerts gaen ende wederkeeren / waer aen de Cooplieden/ ende goede Borghers henlieden so gheslooten hebben / dat sy vertrecken willen/eñ dese stadt sal den dpant gelevert worden/ nae dien dat sy Godt is verlatende.

Dat uwe Maiestept aenmercke/ist dat dese verschrictheden plaetse hebben / daer de Spaignaerts noch niet wt den lande en zijn/wat naderhant ghebeuren sal. Ist dat dese sake by mirakel moet gheneesen werden / het ware tijt / in dien dat met handen ende ghewelt ghedaen moet zijn / dat uwe Maiestept in tijts besorghe tghene datter van noode is. Aengaende mijne persoone / ick soude luttel werck maken dat sy inhielden de plaetsen vanden vasten lande/op de Eylanden ist datmē moet letten / dwelcke ick swaerder houde dan tkept van Engelant. Waren die ghenomen soo ware dander oock / ende om dat te doen / is ghenoech een middelbaer ghewelt. Dat uwe Maiestept niet en dencke dat ick dit segghe om te voorderen de sake vande Heere Don Jan / dien ick verre achterlate / maer om dat (so ick langhe ghesept hebbe) uwe Maiestept gheen ander remedie en heeft / ende den tijt dat heeft bewesen / ende tot allen stonden noch meer bewijsen. Onsen Heere/ &c. Wt Antwerpen den 9. van April. 1577.

Vassael ende dienaer van uwe Mat.

Escovedo.

Carta del Señor Don Iuan al Barõ de Frõdspergue y Carlos Fucar, del 16. de Iulio.

BIen se accordarã, Señores, de lo que con ellos trate en Malinas, y la orden que les di, de lo que convenia que hiziessen por servir à su Magestad: y aunque no dudo que no se descuidaran dello, sino que lo executaran con la prudencia y valor que hasta aqui an hecho, lo que les a sido encomendado del seruicio de su Magestad: todauia siendo el negocio de la importãcia que es; he querido scriuir les la presente, para accordarles que tengã memoria de lo que tratamos, y pedirles y ordenarles, como en nõbre de su Magestad les ordeno, que luego quanto mas presto pudieren pongan en execucion y effecto lo que entre nosotros quedo resuelto; pues allende de hazer en ello lo que son obligados, haran tambien lo q̃ conuiene à la seguridad de sus personas y pagas de que les quieren priuar los Estados, lo qual no es justo, Señores, que ellos ni yo lo cõsintamos; pues jamas ha sido la intencion de su Magestad, ni la mia, sino que sean honrrados, pagados, y fauorescidos. Guarde nuestro Señor sus Illustres personas, como dessean. De Namur, à xvj. de Iulio, 1577.

Byder handt van zijne Hoocheyt was gheschreven.

Ya saben Señores lo que les encargue en Malinas, y saben que en la execucion dello complen con lo que deuen al seruicio de su Magestad; y aun aseguran sus vidas y pagas: porque siendo la intencion de los Estados quitarselo todo, deuo aduertirles y defenderles; yo valiendome para esto dellos mismos, y assi deuemos todos ayudarnos agora, y hazer con los demas este seruicio à su Magestad, pues es el que ha de pagarlos y satisfazerlos, y yo el que me he de encargar dello en su nombre.

Leegher stont gheschreuen

A su seruicio Don Iuan.

D'opschrifte/

A los Illustres Señores, los Señores Varon de Frondspergue, y Carlos Fucar, Coroneles de Infanteria Alemana, por el Rey mi Sr.

Deur-

Deurluchtighe Heeren/

Brieven van sijne Hoocheyt, aenden Baroë Fronsbergh, ende Kaerle Focker, vanden 16. vã Iulius.

Ick meyne dat ulieden noch indachtich is van tghene dat ick met ulieden gehandelt hebbe binnen Mechelen/ ende den boet die ick v ghegheuen hebbe op tghene dat ulieden te doene stont tot dienst van zijne Maiestept. Ende hoe wel dat ick niet en twijfele dat ghylieden in gebreke soudt zijn/maer met de voorsinnichept ende bromichept dat sult ter executien stellen/ die ghylieden tot noch toe ghebruyct hebt in tghene dat ulieden heeft belast gheweest van zijne Maiestept. Nochtans zijnde de sake van sulcken verlanghe als sy is/ soo hebbe ick ulieden wel willen schrijven desen teghenwoordigen brief/om ulieden te vermanen ende te doen ghedencken tghene dat wy ghehandelt hebben/ ende aen ulieden te versoecken ende bevelen/ ghelijck ick v ordonnere inden naem van zijne Maiestept/by dese/ dat ghylieden terstont/ ende soo haest alst moghelijck zijn sal/ effectueert/ ende ter executie stelt/ tghene dat tusschen ons gheresolveert is/ ghemerckt dat ghy lieden dat doende/ sult doen tghene dat ghy lieden schuldich zijt te doene/ ende daer en bouen oock tghene datter van noode is tot de verseckerthept van ulieder persoonen ende betalinghen/ waer af de Staten ulieder soecken te berooven: dwelcke/ mijn Heeren/ niet en betaemt/ dat ghylieden/ noch ick/ souden ghedooghen/aenghesien dat de meyninghe vande Maiestept/ende oock de mijne/nopt anders en is gheweest/ dan dat ghylieden soudt gheeert/ betaelt/ ende ghefavoriseert zijn. Onsen Heere beware ulieder Deurluchtighe persoonen ghelijck ghylieden begheert. Wt Namen desen 16. van Hoymaent. 1577.

Byder handt van sijnder Hoocheyt vvas leegher gheschreuen tghene dat hier volcht.

Mijn

MIn Heeren ghylieden weet alreede tghene dat ick ulieden belast hebbe binnen Mechelen / oock weet ghylieden dat deur tvolbringhen van dien / ghylieden voldoet tghene daer ghy in ghehouden zijt voor den dienst van zijne Maiestept: ulieden daer en bouen daer deur verseker ende ulieder leven ende betalinghen. Om dat de meyninghe was vande Staten / ulieden dat al te benemen / soo moet ick ulieden dat laten weten / ende v beschermen ulieder recht / my daer selue in dienende met ulieder bystant / eñ also wy moeten nu ons selven helpen / ende onder ander diensten / zijne Maiestept noch dese doen / aenghesien dat hy de ghene is die ulieden moet betalen ende te vreden stellen / ende ick de ghene die in zijnen naem daer af den last moet nemen.

Leegher stont gheschreuen

Tot ulieder dienst,

Don Ian.

D'opschrifte:

Aende Doorluchtighe Heeren / de Heeren de Baroen van Fronsberghe / ende Kaerle Focker / Colonnels vande Duytsche knechten voor den Conincklijnen Heere.

Don

Don Johan von Osterreich Ritter des ordens vom gulden Flies K'hu. M^t. zu Hispanien / Gubernator general vnd Obrister velt-haubtman der Niderlanden.

Brieuen van sijne Hoocheyt, aende Colonnels Fronsbergh, ende Kaetle Focker, vanden 16. vã Iulius. 1577.

LAnvest vnd manhaft liebe besundere / wir khinnen in gewisse erfarung / wie das ain vergleichung oder conspiration vorhanden euch ander in der stadt Antworff zueuberfallen / vnnd wo muglich nit allain vmb eur wel verdiente besoldung / sonder vmb daß leben dar zu bringhen gleich fals ist / in der feder mit den anderen fendlen / so in Brabant auch ander ort ligheu eben messig zu handlen. Dieweil wir dan obligenden ambts halben schuldig / auch das wir selbert ein geborner Teutscher vnd vnser natien (sonderlich denen so bestēdt haftich in ir Mat. dienst verhart) mit allen ghewegen solches werckh zue furkuemen / so schicken wir in aller eyl diese vier fendlen zu eur hilff / damit ir deste besser die ander entsatzung so gewislich / auff das langest ser thagen sich nit verwerben soll habt zuerwarten: guedich begerendt dises onser guedigs wolmeinen also anzunween / auch euch darneben vergewissen daß ir wollichlich eur wel verdienten besoldung weghen vergenueget werden solt. Es werden auch diese vier fendlen allain inder newstadt vnd so lang verbleyben / biß ain wenich die sachen in ein richticheyt ghestelt wiert. welches wir euch guediger wolmeinung nich wollen verhalten / vnh beschicht an disem neben das es den kriegsleuten selbst zum besten ghemeint vnser ernstliche ghefellige meinung. Geben zu Namen / den xvj. Julij. 1577.

Onder vvas met zijnder Hoocheyts eyghen handt ghescheuen.

G. Amigos

Amigos mios, Remittome a lo que os diran mas largo vueſtros Coroneles: creeldes, y manteneos como deueis en el ſeruicio de ſu Mad. que es el Rey, a quien vos otros ſeruis, y el que hos a de pagar y ſatisfazer: y eſto hare yo tambien como vueſtro General, y amigo, y ſoldado como vos otros.

Onderteeckent

Don Iuan.

Het opschrift was:

Dem Ernvesten vnd manhaften vnseren lieben besunderen N. hauptleuten/ befelßhaberen vnnd gemeine kriegsleuten der vier fendlen so in die besatzung ligen in die stadt Antworff sampt vnd sunderl.

Don Jan van Oostenrijck Ridder vander Orden vanden gulden Vliese der Maiesteyt vanden Coninck van Spaignen/ Gouverneur ende Stadthouder generael vande Nederlanden.

EErsame/ vrome/ seer lieve ende wel beminde/ Wy zijn voorseker geadverteert/datter ghebrouwen wort een heymelijck verstant of conspiratie om ulieden te bespringen binnen de Stadt van Antwerpen/ende so verre als mogelijck is/ om ulieden niet alleen te berooven van ulieder behoirlijcke betalinghen/ maer oock van tleven: ende dat desghelijcx den aenslach soude wesen also oock te leven met dander vendelen/ die in Brabant ende elders sijn. Aengesien nu dat wy van wegen onser last/ oock dat wy selve een ghebozen Hooch-duyts zijn/ende tot onser natien gheheel geaffectioneert, ende sonderlinghe totten ghenen die soo volstandich ghecontinueert hebben inden dienst van zyne Maiesteyt/ ghehouden sijn te voorcomen derghelijcke saken. So senden wy in alder neerstichevt dese vier vendelen tot ulieder hulpe/ten eynde dat ghylieden te beter soudt moghen verwachten het ander secours/ dwelcke

ten

ten lanexsten niet en sal vertoeven ober de ses daghen. Vlieder biddende te willen in dancke nemen dese onse goede affectie tot ulieden / ende ulieden voor verseekert houden dat ghylieden sult te vollen betaelt worden van ulieder soudye die so wel verdient sijn. Voorts/dese vier vendelen sullen alleenlijck ligghen inde nieuwe stadt / tot dat de saken een weynich sullen gheredresseert sijn. Twelcke wy ulieden niet en hebben willen helen om de jonstighe affectie die wy u draghen. In welcke behalven dat sal comen tot profyte ende voordeel selfs vande soldaten/ volbracht sal worden onse wille ende goet behaghen. Ghegheven tot Namen/ desen xvj. van Augustus 1577.

Onder vvas met sijnder Hoocheyts eyghen handt gheschreven;

Mijn vrienden/ ick ghedraeghs my aen tghene dat ulieden breeder sullen segghen ulieder Coronels: ghelooft die ende blijft ghedurende (ghelijck ghylieden behoort) inden dienst van syne Majestept dwelck de Conincke is/wien ghylieden sijt dienende / ende die de ghene is die ulieden moet betalen ende voldoen/ ende sal oock tselfde doen als ulieder Generael ende vrient ende Soldaet ghelijck ghylieden sijt.

Onderteeckent

Don Joan.

D'opschrift vvas,

Aende eersame ende vrome / ons seer lieve ende wel beminde N. N. Capitepnen / Vevelslieden/ ende ghemeyne soldaten vande vier vendelen die int garnisoen ligghen binnen de stadt van Antwerpen/ alle gheliick int generale/ ende peghelijck van dien int particulier.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Brieuen van sijnder Hooc heyt aẽde sel: ue Colõnels vandẽ 25. Iulius 1577.

IERONIMO de Curiel va a hablarles en mi nombre. Darle an el credito a lo que de mi parte les dixere que darian a mi proprio, y haran lo que dellos confio, pues veen lo que importa al seruicio de su Magestad, y beneficio destos stados. Guarde nuestro Sr. sus Illres. personas como dessean. De Namura 23. de Iulio. 1577.

Leegher was met zijnder Hoocheyts eyghen handt gheschreuen.

BVELVO a embiarles à Ieronimo de Curiel, para que les diga mas particularmente lo que entẽderan del. y pues queda ya el dado fuera de la mano, es menester encaminarle a que corra bien. y lo que importara mucho para esto, es la breuedad y diligencia en la execucion de lo concertado.

A su seruicio Don Iuan.

D'opschrifte/

A los Illustres Señores, los Señores Baron de Frondspergh, y Carlos Fucar Coroneles de Infanteria Alemana por el Rey mi Señor.

Doorluchtighe Heeren/

Ieronimus de Curiel coemt ulieder spreken in mijnen naem/ghylieden sult hem in tghene dat hy ulieder sal seggen van mijnen weghen/ alsulcken credit ende geloouen gheuen/als my selue: ende sult doen gelijck ick ulieder betrouwe/ghemerct dat ghylieden siet hoe vele datter aen gheleghen is / tot dienste van zijne Maiesteyt ende welvaert vanden Lande. Onsen Heere beware ulieder deurluchtighe persoonen/ghelijck ghylieder begheert. Wt Namen den 23. Iulius 1577.

Byder handt van sijne Hoocheyt vvas gheschreuen.

Ick

Ick sende v wederom Jeronimo de Curiel/om ulieden particulierlijcker te verclaren tghene dat ghylieden van hem sult verstaen. Ende nae dien dat den teerlinck alree wter hant ghewoxpen is/ so is noodtlijck dien op den wech te bringen om wel te doen loopen. Ende tgene dat in desen vele is importerende dat is de corthept ende neerstichepdt in d'executie van tghene datter ghesloten ende ghehandelt is.

Onderteeckent,

Tot ulieder dienst

Don Jan.

D'opschrift was

Aende Doorluchtighe Heeren/de Heeren de Baroen van Fronsberghe/ende Kaerle Focker/Colonnels vande Duytsche knechten voor den Comte mijnen Heere.

Illustres Señores,

MVCHO me marauillo que hasta la ora que esta scriuio, no aya tenido carta suya, ni auiso de lo que an hecho en execucion de lo que les he ordenado. y porque estare con mucha pena hasta saberlo les pido me auisen luego dello, y de lo que fuere offreciendo y les occurriere, que yo hare lo mismo. Lo que agora puedo dezir, es que ayer por la mañana me meti en este castillo, sin impedimento ninguno, porque entendi que si no lo hazia corria peligro. Guarde nostro Sr. sus Illes. personas como desseau. Del Castillo de Namur a 25. de Iulio 1577.

Brieuen van sijnder Hooc heyt aende selue Colonnels vanden 25. Iulij 1577

Onder was gheschreven.

A su seruicio Don Iuan.

Het opschrift was:

A los Illes. Señores, los SSes. Varon de Frondspergue, y Carlos Fucar, Coroneles de Infanteria Alemana por el Rey mi Señor.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Deurluchtighe Heeren/

Ick verwonder my zeere dat ick tot deser uren toe dat ick desen briefschrijve/ van ulieden ghenen brieven ontfanghen en hebbe/ noch eenich advijs van tghene dat ghylieden hebt ghedaen inde executie van tghene dat ick ulieden bevolen hebbe. Ende om des wille dat ick seer groot verlanghen sal hebben tot dat ickt wete/zoo bidde ick ulieden dat ghy my wilt terstont daeraf adverteren/ als oock van ander saken die ulieden ghebeurt sijn/ ick en sal oock in gheen ghebreke sijn desghelijcx te doene. Tghene dat ick nu soude moghen segghen/ is dat ick my ghister morghen sonder eenich letsel ghestelt hebbe in dit Casteel/ om des wille dat ick verstont datter perijckel was indien ick dat niet en dede. Onsen Heere bewaere ulieder deurluchtighe personen nae ulieder begeerten. Wt het Casteel van Namen/ den xxvᵉⁿ. van Augustus 1577.

Onderteeckent

Tot ulieder dienst Don Juan.

D'opschrifte vvas

Aende deurluchtighe Heeren/ mijn Heeren de Baroen van Fronsbergh/ende Kaerle Focker/ Colonnels vande Duytsche knechten voor den Coninck mynen Heere.

Brieuen van sijnder Hooc heyt aẽde selue Colõnels vandẽ 26. Iulij 1577.

Oy he sido auisado de lo bien que van encaminadas las cosas de por alla, de que me he holgado en extremo. Yo entre ayer en este Castillo, que es puesto tan proprio como lo sabran vs. ms. considerar. El vno de los dos que saben, es ydo desde ayer a recoger su ganado para traelle a la parte que deue, y el mayor partira oy, y acudira a su puesto. De manera que cõuiene que vs. ms. passen adelante, y assi selo ruego, quel prometido no faltara. Guarde N. S. sus Illes. personas como dessean. Deste Castillo de Namur a xxvj. de Iulio 1577.

Leegher

Leegher stondt met zijnder Hoochept handt gheschreven/

MVY contento estoy de lo que he entendido. passese con lo resuelto adelante, y auisese me de lo que se fuere haziendo por alla, que en lo de aca no se faltara a lo concertado.

A su seruicio Don Iuº.

D'opschrifte was/

A los Illustres Señores Baron de Frundspergue, y Carlos Fucar, Coroneles de infanteria de Alemanes altos por su Mad.

Doorluchtighe Heeren/

DEsen dach hebbe ick geadverteert geweest banden goeden voortganck die ons saken hebben van darwaerts over/ waer af ick wtermaten zeere verblijt geweest hebbe. Ick ben ghister ghecomen in dit Casteel/ dwelcke zoo wel gheleghen is/ als ghylieden wel sult mercken. D'eene van twee/ die ghylieden weet/ is ghister van hier ghegaen om te vergaderen zynen hoop/ ende te doen comen darwaerts daer hy syn moet: ende d'autste sal van daghe vertrecken/ ende zal hem vinden op de geordineerde plaetse. Inder vuegen dat van noode is dat ghylieden voorts varet/ dwelck ic ulieder bidde/ gheen twyfel hebbende/ dattet ghene datter geloeft is geweest niet failgeren sal. Onsen Heere beware ulieder doorluchtighe persoonen nae henlieder begeerte. Wt dit Casteel van Namen den 26. van Augustus 1577.

Onder vvas gheschreven metter eyghen handt van sijne Hoocheyt,

ICK ben wel blyde dat ick verstaen hebbe datmen voorts gaet met tgene datter gheresolveert is: ende datmen nyp de wete late van tgene dat over die zyde gedaen woort: want aengaende dat van deser zyden, daer en sal geen faute syn van tgene datter ghesloten ende ghehandelt is.

Onderteeckent

Tot ulieder dienst Don Joan.

D'opschrifte

D'opſchrift vvas

Aende dooꝛluchtighe Heeren/ de Heeren de Baroen van Fronsberghe/ende Kaerle Focker/ Colonnels vande Duytſche knechten dooꝛ zijne Maieſtept.

Illuſtre Señor,

Brieuéwā ſijnder Hoocheyt aendē Colonnel Focker vandē 27. Iulij 1577.

POr cartas que he R^do. oy de Mon^r, de Turlon eſcritas ayer, veo que no le hauia dado v. m. aun las mias que tenia, de que quedo eſpantado: y para eſto ſolo eſcriuo eſtos renglones, pidiendole que ſi aun no ſe las ha dado, ſe las de luego, por que no es tiempo de aguardar a mas. N.S. fu Ill^e. perſona guarde como deſſea. Del Caſtillo de Namur a xxvij. de Iulio. 1577.

Leegher was met zijnder Hoochepts eyghen handt gheſchꝛeven.

Por vna carta que he tenido de Mos. de Torlun, puedo auer collegido que quando me la eſcriuio, no auian recebido los del Caſtillo el deſpacho que le di en Malinas para ellos; de que me marauillo, auiendo ſabido ya que eſtaua yo en eſto. deſele luego ſino lo a hecho: y atiendan muy de veras al complimiento de lo concertado, ſin eſperar aquel amigo, que el ira a tiempo para lo de alla y vayame deſpachando ſiempre con todo.

Onder ſtondt gheſchꝛeuen.

A ſu ſeruicio Don Iu^o.

Het opſchꝛift was/

Al Ill^e. Señor Carlos Fucar, Coronel de Infanteria Alemana por ſu Ma^d.

Dooꝛ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Deurluchtighe Heere.

BYde brieven die ick heden ontfanghen hebbe van mijn Heere van Tourlon/ghisterē geschreven/ zoo sien ick wel dat ghy hem noch niet en hebt ghelevert de myne die ghy hadt/ waer af ick verwondert ben: ende daerom schryne ick v dit woort/ v biddende/ by alzoo verre als ghy die noch niet en hebt ghegheven/ dat ghy hem die terstont wilt gheven/ want het en is gheen tijt langher te beyden. Onsen Heere beware uwe deurluchtighe persoone gheliyck ghy begheert. Wt dit Casteel van Namen/den 27. van Julius 1577.

Onder Was met Zijnder Hoocheyts eyghen hande gheschreven.

Deur eenen brief die ick ontfanghen hebbe van mijn Heere van Tourlon/ hebbe ick moghen verstaen dat als hy my dien schreef/ die vanden Casteele niet en haddē ontfangen tbeschreef dat ick u tot Mechelen voor henlieden ghegeven hebbe. Waer af ick my zeere verwondere/ ghemerct dat ghy wel weet/ dat ick daer op stae. Gheven hem terstont/ist dat ghijt als noch niet en hebt ghedaen: ende draecht sorghe in goeden ernst om t'executeren ende volbringhen tghene datter heeft ghetracteert geweest/ sonder te wachten nae desen brient/ want hy sal in tyts comen om tgene van darwaerts over/ ende schryft my altijts van als.

Onder Was gheschreven

Tot ulieder dienst

Don Jan.

D'opschrifte Was:

Aende Doorluchtighe Heere Haerle Forker/ Colonnel vande Duytsche knechten voor den Coninck mijnen Heere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Brieuen vã zijne Hoochz aen sel ue Colonels vañ xxv. Iulij, 1577.

Illustres Señores.

OY he receuido su carta de la data de ayer: y es verdad que entendiendo de buena parte que mi persona no estaua segura en esta villa, y que corria peligro, si no me ponia luego en saluo, me pareçio retirarme a este Castillo, por euitar inconuenientes. y si no les auise que lo queria hazer, fue porque la occasion no dio lugar a ello, por lo qual no tiené de que estar quexosos de que no me fio dellos: que bien se sabe q̃ en cosas de mas momento lo puedo hazer, de quien tambien a seruido à su Mad. y huelgo que en esse lugar aya la quietud que me escriuen, y les ruego procuren por su parte que passe adelante, teniendo muy grand cuenta con la guarda y seguridád del: porque entiendo que ay dentro mucha gente del Principe de Orange, y podria ser que fuesse con algun designo contrario al seruicio de su Magd. y al beneficio de la dicha villa, sossiego y quietud de los paijses.

Con esta van las cartas que piden para el Magistrado dessa villa, por lo que toca al socorro de los mil escudos, auisarme an de lo que se hiziere. Tambien embio las otras cartas que piden para la gente que esta en Moll y Breda. procuraran que se acomoden los vnos y los otros, y que no hagan motino, pues veen el inconueniente que seria.

La patente que pide el Sr. Carlos Fucar, no embio, porque no es tiempo agora de hazer ausentia de ay; a su tiempo se le dara: no me occurre otra cosa, sino encargarles como lo hago, se gouiernen conforme a lo que les tengo ordenado, y me auisen de lo que les occurriere. Guarde nuestro Sr. sus Illes. personas como dessean. De Namur a 27. de Iulio 1577.

Leegher stont met zijnder Hoocheyts handt ghesschreuen.

Auisen me siempre de lo que se les ofreçiere, que lo misino hare yo, porque por falta de entenderlo no succedan algunos inconuenientes en desseruicio de su Magd. y daño del pais.

Onderteeckent

A su seruicio Don Iuº.

Het

Het opschrift was:

A los Illustres Señores, los SSs. el Varon de Frundspergue, y Carlos Fucar, Colonels de infanteria Alemana por el Rey mi Sor.

Anueres.

Deurluchtighe Heeren

JCk hebbe heden ontfanghen ulieder brief/van date van gisterē/ende is warachtich dat ick verstaen hebbende van bzients weghe / dat mijne persone niet wel en was verseekert in dese Stadt/ ende datter perijckel was/ zoo verre als ick mij niet terstont en salveerde / mij heeft behoirlijck ghedocht dat ick mij soude vertrecken op dit Casteel / om d'inconvenienten te schouwen. Ende dat ick ulieden niet en hebbe tselfde van te vozen veradverteert/ heeft gheweest om dat d'occasie dat niet en heeft ghedoogt: waerom dat ghylieden geen oirsake en hebt om ulieden te beclagen van dat ick mij niet en soude op ulieden betrouwen / wel wetende dat ick wel doen mach in saken van meerder verlanck/als op lieden die zijne Maiestept so wel ghedient hebben / ende ben zeer blijde dat in dese Stadt de ruste is die ghylieden mij schrijft/ulieden biddende dat ghylieden wilt doen tbeste van ulieder zijden / dat de sake onderhouden ende ghevoozdert werde / groote sozghe dzaghende vooz de bewaernisse ende verseekerthept van die stadt: want ick verstae datter veel volcx binnen is vande Prince van Ozenge / ende tsoude moghen zijn dat tselfde ware met eenighen aensiach contrarie den dienst van zijne Maiestept / de welvaert vande voozseyde stadt/ende ruste ende vzede vanden Lande.

Met dese gaen de bzieven die ghylieden begheert aende Magistrat van die stadt / aengaende de hulpe vande dupsent croonen/ghylieden sult mij de wete laten van tgene datter sal af gedaen wozden. Ick sende oock d'ander bzieven die ghylieden begeert aen tvolck dat tot Mol ende Bzeda is. Ghylieden sult sien malcander te accommoderen / ende dat zy niet en mutineren/nae dien zy sien wat een inconvenient dat zijn soude.

ICk en sende d'opene brieuen niet die de Heere Kaerle Focker begeerende is/om dat nu gheen tijt en is hem van daer te absenteren: men sal hem die gheuen alst tijt sal zijn. Ick en hebbe ulieden nu ter tijt niet anders te schryuen dan ulieden te belasten/ghelijck ick doen by dese/ dat ghylieden v seluen reguleert achtervolghende tghene dat ick ulieder bevolen hebbe/ eñ dat ghylieden my laet weten de saken die ulieden sullen ouercomen. Onsen Heere beware ulieder deurluchtighe persoonen ghelijck ghylieder begheert. Wt Namen den xxvij^en. van Julius 1577.

Leegher was met sijnder Hoocheyts eyghen hant gheschreuen.

Laet my altijts de wete van tghene dat ulieden sal ouercomen/ende sal des ghelijcx doen van mynent weghen:ten eynde datmen by ghebreke van sulcx niet te weten / niet en valle in eenighe onghevallen tot ondienst van syne Maiesteyt / ende schade vanden Lande.

Onder was gheschreuen.

Tot ulieder dienst Don Juan.

D'opschrift was:

Aende doorluchtighe Heeren/ de Heeren de Baroen van Fronsberghe/ ende Kaerle Focker / Coronnels vande Duytsche Knechten voor zyne Ma^t.

Brieuen van zijnder Hoochzaen Caerle Focker vanden 28. Iulij 1577.

Illustre Señor.

Sv carta de ayer recebi oy despues de comer: y huelgo me en extremo que Monsr. de Turlon esta tan resuelto de assistilles en qualquiera necessidad, y con que esso sea, tengo muy cierta confianza que por mas que intente Champegnie lo que v.m. dize, ganara poco. Tras esso conuiene estar muy à lerta, y tener ojo a que a vn tiempo de la otra parte no acuda gente del Principe de Oranges.

Y a se

Y a se ha auisado a v. m. como el Conde de Meghem fue hazia su gente, de la qual no ay para que desconfiarse, porque esta segura de mi parte, y el accudira con ellá sin falta. si tardare, puedese le auisar en diligencia, para que se de mas priessa. Tambien estoy seguro de la gente que fue de Mario Carduino: y el Secretario del dicho Conde partira y acudira luego que sea tiempo. La copia de la carta que escriuieron los Estados a esta villa, no ha llegado: pero deue ser en la forma que han escritto a otras. Este pleguezillo dese a Monsr. de Turlon luego. Nuestro Sr. su Illre. persona guarde, &c. De Namur a 28. de Iulio, 1577.

Onder stont gheschreuen.

A su seruicio Don Iuo.

Het opschrift was.

Al Illo. Señor Carlos Fucar, Coronel de Infanteria Alemana por su Mad.

Deurluchtighe Heere/

ICK hebbe desen nae noene/ ontfanghen uwen brief ghister ghescheuen/ ende ben wtermaten seere verblijt dat mijn Heere van Tourlon soo zeere ghereselveert is om v bystant te doen in alle ende ieghelijcke noodlijcke saken. Ende in ghevalle dat alzoo is/ soo hebbe ick een groot ende vast betrouwen/ dat niet tegenstaende dat Champaigny attenteert tghene dat ghy my seght/ dat hy luttel sal profiteren. Des niet teghenstaende soo moet men zeere wel toesien/ ende d'ooghe int sepl hebben/ ten eynde dat op eenen tijt van d'ander zyde daer niet in en comen tvolck vande Prince van Oranje.

Ghylieden hebt alreer gheadverteert gheweest dat de Graue van Meghem by zijn volck heeft gheweest: ende daer en is niet om quaet betrouwen van henlieden te hebben/ want zy zijn voor seker op mijn zyde: ende hy zal sonder faute met henlieden comen. Ist dat hy te langhe achterblijft/ ghy sult hem

 moghen

moghen met haeste de wete laten / ten eynde hy hem te meer haeste. Ten anderen so benick oock versekert van tvolck dat ghewerft heeft onder Mario Carduini: ende de Secretaris vande voorseyde Graue sal vertrecken / ende terstont comen / alst tyt sal zijn. De Copie vanden brief die de Staten aen dese stadt gheschreven hebben en is noch niet gheeomen / ick dincke datse moet zijn ghelijck die zy gheschreven hebben aen andere steden. Datmen terstont dit blaphen of brief kan geue aen mijn Heere van Tourlon. Onsen Heere beware uwen deurluchtighen persone / etc.

Onderteeckent:

Tot uliedr dienst Don Juan.

D'opschrifte was

Aende deurluchtighe Heere / de Heeren Raerle Focker / Coronnel vande Duytsche Knechten voor zyne Maiestept.

Brieuen vā sijne Hooch hz aēde Marcgraue, Ammā, Borgemeester Scepenē ende die vander Magistraet vā Antwerpen.

Don Jan van Oostenrijck Ridder vander orden vanden Coninck / Stadthouder Gouverneur ende Capitepn generael inde Nederlanden.

SEer lieue ende wel beminde / ghylieden sult verstaen deur mijn Heere van Hierges / ende ons brieven die hy uliedr leveren sal / de conspiratie die teghen ons opgheselt is / oock den staet waer in dat de saken haer binden / tbetrou woen dat wy op ulieden hebben / ende d'occasie die haer presenteert om uliedr naturelic Prince te toonen wat liefde dat ghy hem draeght / ende hoe goede ende ghetrouwe vassalen dat hy heeft in zyn stadt van Antwerpen. Ende soo daer en tusschen wel tegen onsen danck / zeere van noode is tot dienste van zyne Maiestept / dat de vier bendelen van Cornelis van Eynden in stadt comen / ende hen daer logieren inde niewe stadt / om oft de voorseyde Heere van Hierges noch niet gheeomen en ware / so hebben wy ulieden daer af wel willen aduerteren by dese / die

Raerle

Kaerle Focker ulieden leueren sal: Ulieden wel expresselijck bevelende dat ghy die vredelijck ontfangt/ de Borgers stille houdende/ op dat zy in geen alteratie en comen/ gemerct dat wy bedwonghen zijn dit nu te doen om henlieden te behoeden voor meerder ongeval. Ende men sal met henlieden goede gemeynschap moeten houden/ ghelijck oock metten garnisoen dat nu daer is/ doende van uwent weghen alle devoir die mogelijck is/ ten eynde dat de stadt zyne Maiesteyt alle de getrouwicheyt bewyse die zy hem schuldich is/ dwelcke wy zeere op ulieden begeeren. Metten cortsten dat ghylieden u alle clamen betoont in dese occasie sulcx als ghylieden behoort/ ende ghelijck ghylieden altijts hebt ghedaen/ ende nae tbetrouwen dat wy daer af hebben. Ulieden verseckerende dat zyne Maiesteyt ende wy in zynen naem dat zullen op zynen tijt met sulcken danckbaerheyt vergelden/ dat ghylieden sult reden hebben om ons daer af te pryesen. Hier mede seer lieue ende wel beminde. Onsen Heere wil u bewaren.

Onderteeckent

Iehan.

Onder was met zijnder Hoocheyts eyghen handt gheschreuen:

Tot ulieder eyghen welvaert ende meerdere verseckeringe/ hebbe ick bevolen ende last ghegeuen dat inde stadt soude comen tvolck dat ghy hooren zult van Caerle Focker/ ulieden biddende dat ghy die wilt ontfanghen ende accommoderen/ om dies wille dat de soldaten aengaende henlieder persone/ zullen in sulcker voeghen leuen/ dat ghylieden geen reden en zult hebben om ulieden van haer te beclaghen/ want ick hebt henlieden wel scherp bevolen ende belast/ ende belaste ulieden het ander by desen.

Op den rugghe stont gheschreuen.

Aen onse zeer lieue ende wel beminde de Marcgraue/ Amman/ Borgemeesters/ Schepenen ende die vander Magistraet. Binnen Antwerpen.

Illustres

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Bricuen van zijnder Hoocheyt aē de selue Coronels van den 30. Iulij, 1577.

Illustres Señores.

SV carta de ayer recebi oy a medio dia, por laqual he visto lo que por ella me auisan, como tambien lo que viene en la otra particular del Coronel Fucar. Agradesco les mucho el cuydado que tienen, y el que dizen tendran en el seruicio de su Magd. y porque entiendo lo mucho que altera la entrada ay de la gente de Cornelis van Eynden, he accordado que por el presente sera mejor que vengan alojar en el burgo que vs. ms. les auisaren, y señalaren, y assi se lo escriuo a ellos, y que assy se fortifiquen, y hagan espaldas a la villa: y ha de auer aduertisimiento que con tiempo an de ser auisados dello, digo del dicho burgo. y porque entiendo que el Regimiento de Champagny se ha puesto en el camino por donde an de venir, les escriuo assi mismo, que en caso hallassen el passo tomado, y que no le pudiessen hazer seguramente, se junten con el hermano menor, el qual sera breuemēte por alla. y porque se assosiegue esse pueblo, tornare a escriuir al Magistrado del, assegurandole de mi buena intencion, con orden que no dexen sacar ninguna hazienda, pues no ay para que: y que los burgeses pueden estar ciertos, que no sufriremos que se les haga algun agrauio: en cuya conformidad conuiene tambien que ellos impidan por su parte con buenos medios de que no salga ninguna hazienda. Guarde N.S. sus Ills. personas como lo dessean. Deste Castillo de Namur a xxx. de Iulio, 1577.

Leegher was met zijnder Hoocheyts eyghen handt gheschreuen.

TENGAN buena correspondencia con el amigo menor, porque siendo menester les embiare el mayor: entretāto à lerta sin descuydo, y auisenme muchas vezes de lo que oviere de nueuo, y del recibo de todas mis cartas.

A su seruicio Don Iuan.

Het opschrift was.

A los Illustres Señores los Señores Baron de Frundsberch, y Carlos Fucar Coroneles de Infanteria Alemana por el Rey mi Sr.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Doorluchtighe Heeren/

Ick hebbe desen dach opden noene ulieder brief ontfanghen gisteren gheschreuen / byde welcke ick verstaē hebbe tgene dat ghylieden deur de selfde my laet weten/ als oock tgene begrepen is inden particulieren brief vanden Colonel Focker. Ick bedancke ulieden seere vande sorghe die ghylieden draecht / ende oock gheloeft voortaen te draeghen tot dienst van zijne Maiesteyt. Ende midts dat ick verstae de groote alteratie die daer comen soude / deur d'incompste van het volck van Cornelis van Eynden / soo hebbe ick my bedacht dattet nu ter tijt beter sal zijn / dat sy commen logeren in sulcken Dorp / als ghylieden hen sult ordonneren ende wijsen. Ick schrijft oock alsoo aen henlieden / ende dat sy hen daer souden sterck maken / ende de Stadt te rugghe nemen / ende men sal henlieden moeten verclaeren dat sy in tijts daer af sullen de wete hebben / ick segghe van het voorseyde Dorp. Ende om dat ick verstae dattet Regiment van Champaigny hem op den wech ghestelt heeft / daer lancx dat sy comen souden / soo schrijue ick henlieden oock / oft ghebuerde dat sy by auontuere de passagie ghesloten vonden oft inghenomen / ende dat zijt niet versekert en souden moghen doen / dat sy hen souden voeghen metten ioncsten broeder / de welcke corts op die syde sal zijn. Ende op dattet ghemeyne volck soude gherust wesen / soo sal ick op en nieuw aen hennen Magistraet schrijuen / henlieder versekerende van mijn goede meyninghe / met bevel ende ordonnantie dat sy gheen goet noch huysraet en laten wter Stadt gaen / aenghesien datter gheen stoffe en is waeromme / ende dat de Borghers hen sullen moghen versekert houden / dat wy niet en sullen ghedooghen dat hen eenighen ouerlast sal ghedaen worden. Ter ghelijcken van dien ghylieden sult oock moeten van uwer zijden by goede middelen beletten / datter gheen goeden wt ghevoert en werden. Onsen Heere beware ulieder Deurluchtighe persoonen ghelijck ghylieden begheert. Wt dit Casteel van Namen den 30. Julij. 1577.

Onder was gheſchreuen metter hant van ſijne Hoocheyt.

Houdt goede correſpondentie metten ioncſten bzient/ want in dien het noot is/ ick ſal v den outſten ſenden. Daer en tuſſchen zijt zozchfuldich op ulieder hoede/ ende laet mp dicwils tydinghe hebben van ulieden/ ende van het ontfanghen van alle mijn bzieven.

Tot uwen dienſt, Don Iuo.

D'opſchrift vvas

Aende Doozluchtige Heeren/mijn Heeren de Baroen Frondberghe/ ende Kaerle Focker/ Colonnels vande Duptſche knechten vooz zijne Mat.

Illuſtres Señores,

Brief van ſijne Hoocheyt aende voorſeyde Colonnels vanden 31. Iulij. 1577.

SV carta del Coronel Carlos Fucar eſcripta ayer recebi; y eſcriuire al regimiento de Champagney, que ſe desalo[g]e de ally: pero ſabe Dios lo que hara. Eſcriuo al Magiſtrado para que ſe aquiete y aſſegure, pues no he de conſentir que les ſea hecho ningun agrauio: y a eſta occaſion he reſuelto que no entre en la Villa la genta de Cornelis van Eynden, como lo auiſe ayer. Dos dias ha que embie a Monſr. de Tourló recaudo para auer dinero con que ſocorrer ſu gente, por donde ſe podia remediar el peligro que me repreſenta v. m. El amigo partira muy preſto, y ſe dara prieſſa para llegar alla. Guarde N.Sr. ſus Illuſtres perſonas como deſſeã. Del Caſtillo de Namur, à xxxj. de Iulio 1577. Acabo de llegar ſu carta de 28. a la qual no ay que dezir mas de que ſe eſcriuira a Bergas lo que el Coronel Fucar pide.

Onder was gheſchzeuen.

A ſu ſeruicio, Don Iuº.

D'opſchzift was/

A los Illes. Señores, los Señores Baron de Frenſpergh y Carlos Fuccar, Coroneles de Infanteria Allemana por ſu Mad.

Dooz-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Brieven van sijne Hoocheyt.aende voorsc Colonels vanden 31.van Iulius.1577.

Doorluchtighe Heeren.

Ick hebbe den brief vanden Colonnel Kaerle Focker/ gister gheschreven ontfanghen/ ende ick sal aen het Regiment van Champaigny schrijuen dat sy van daer verhuysen/ maer Godt weet wat sy doen sullen. Ick schrijue aenden Magistraet dat sy souden gherust zijn/ ende hen verseckert hauden/ ghemerckt dat ick niet en sal consenteren dat henlieden eenich onghelijck ghedaen worde. Ende daerom hebbe ick ghereselveert dattet volck van Cornelis van Eynden niet en sal inde stadt comen/ ghelijck ick uliedē van gister de wete ghedaen hadde. Ick hebbe ouer twee daghen middel ghesonden aen mijn Heere van Tourlon om ghelt te crighen/ om zijn volck behulpich te wesen/ waer by datmen soude moghen regaerde stellen in het perijckel ende dangier dat ghylieden my voor ooghen lecht. Den vrient sal seer haest vertrecken/ ende sal alle neerstichept doen die moghelijck is om seer haest daer te wesen. Onsen Heere beware ulieder doorluchtighe persoonen nae uwer begheerte. Wten Casteele van Namen den xxxj. van Julius. 1577. Ulieder brief vanden xxviij. is ghecomen/ op de welcke niet meer en valt te seggheu/ dan datmen sal schrijuen nae Berghen tghene dat de Colonnel Focker begheert.

Onder stont gheschreuen
Tot uvven dienst, Don Iuan.

D'opschrift was
Aende Doorluchtighe Heeren/mijn Heeren de Baroen van Fronsbergh/ende Kaerle Focker/Colonnels vāde Duytsche knechten voor zyne Maiestept.

Monseigneur.

Lettre de Louys de Blois, seigneur de Terlon, à son Alteze du 1. d'Aougst. 1577.

CE mot seruira d'aviser vostre Alteze, que nos soldats ici sont si alberottes, que d'heure à autre i'attens q̄ me doiuent trousser par le collet. Et n'est en moy de pouuoir mettre vn seul homme

ici dedans; par ce qu'en faisant le moindre semblant, il est certain qu'ils ne mettroyent en pieces, & les Capitaines aussi, que n'ay voulu laisser d'en aduiser vostre Alteze.

Le tout procede sur certains bruits d'aucunes lettres qui se disent auoir esté prinses aux Lãdes de Bourdeaux, signees de vostre Alteze & Escovedo, & aussi de ce que vostre Alteze leur a mandé de laisser entrer dans la ville les quatre cõpaignies de Eynden, qui les altere de façõ, que n'attens q̃ l'heure. Ie m'asseure s'ils ont copies des lettres susdictes, que me forcerõt de faire ce que ne voudrois. Tous les Marchans sont hors de la ville: c'est la plus grand'pitié du monde de veoir ce desordre qu'il y a dans la ville. I'ay enuoyé vers le Magistrat pour nous furnir viures, parce qu'en sommes du tout despourveuz. Les gens de Monsieur de Champaigney cottoyent tousiours les quatre compaignies de Eynden.

Les Allemans sont en partie cause de l'alberotte, par ce que voyans qu'ils avoyent bonne correspondence auec moy, se sont avancez de dire qu'ils avoyent fait serment avec nous autres : & que nous estans avec eux, feroyent payer aux Bourgeois la menestre, auec autres bravades.

Le passage m'est coupé de tenir beaucoup de correspondence avec eux. Le mois que vostre Alteze a ordonné, est delivré.

Par autre voye ay advisé vostre Alteze, ne sçay si elle aura receu mes lettres.

Sur ce, Monseigneur, ie prie le Createur donner à vostre Alteze en santé longue & heureuse vie. Du Chasteau d'Anuers, ce premier d'Aoust 1577. En haste.

Vostre Alteze peut asseurer que l'alteration ne procede du payement: si est-ce qu'ayant entendu comme les Estats ont envoyé en ceste ville vingt mille florins, pour payer tout ce qui est deu à ces compaignies, qui cause la plus grande alteratiõ depuis le premier.

De vostre Alteze
Humble seruiteur, Louys de Blois.

Sur le dos estoit escrit:
A son Alteze.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Mijn Heere/

Brief van Louys de Blois, Heere van Tourlõ aen sijne Hoocheyt vanden eertten van Oogst 1577.

DEse sal dienen om uwe Hoochepdt te adverteren dat ons Soldaten hier soo seere onstelt zijn / dat ick van ure tot ure verwachte dat sy my sullen metten halse grijpen. Ende en is in mijnder macht niet dat ick hier een enckel Soldaet soude moghen inbringhen / want in dien ick daer af eenighe maniere maecte sy souden my onghetwijfelt om den hals bringhen / ende de Capiteynen oock / van dwelcke ick niet en hebbe willen laten uwe Hoochept te adverteren.

Dit is al spruptende wt sekere gheruchten van eenighe brieven diemen seght dat afghewozpen zijn gheweest opde Heye van Bourdeaux / onderteeckent by uwe Hoochept ende Escovedo / ende oock wt dat uwe Hoochepdt henlieden ontboden heeft dat sy souden de vier bendelen van die van Eynden inde Stadt laten comen / dwelcke henlieden soo is altererende / dat ick anders niet en verwachte dan die ure. Ick versekere my wel / ist dat sy coppe hebben vande boozsepde brieven / dat sy my met foztse sullen doen doen / tghene dat ick niet en soude willen. Alle de Cooplieden zijn wter Stadt ghetrocken / het is een seer deerlijcke saecke te sien dese beroerte die inde Stadt is. Ick hebbe aenden Magistraet ghesonden om dat sy ons soude stofferen van lijftocht midts dat wy gheheel onversien zijn. Tvolck van mijn Heere van Champaigny cottoperen alleneen de vier bendelen van die van Eynden.

De Duptsche zijn eens deels oozsaecke vander ontstellinghe vande Soldaten / de welcke midts dat sy saghen dat sy met my goede cozrespondentie hadden / hen verboozdert hebben te segghen / dat sy met ons eedt ghedaen hadden / ende dat sy / wy met henlieden zijnde / de Bozghers souden den Speelman doen betalen / met meer ander hoochmoedighe woozden.

Den wech is my benomen om met henlieden te houden groote cozrespondentie / de maent die uwe Hoochept bevolen heeft te betalen / is ghelevert.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Lancs eenen anderen wech hebbe ick uwe Hoochept adbys ghesonden / ick en weet niet of die mijn bzienen ontfanghen heeft.

Hier mede / mijn Heere / soo bidde ick Godt dat hy uwe Hoochept verleene een goet ende lanck ghesont leuen. Wten Casteele van Antwerpen / desen eersten van Augustus. 1577.

In haeste.

Uwe Hoochept mach wel versekert zijn / dat d'alteratie niet en is spruptende wt de betalinghe / maer deur dat sy verstaen hebben / hoe dat de Staten aen dese stadt ghesonden hebben twintich duysent guldens / om te betalen tghene datmen dese bendelen schuldich is / dwelck sedert d'eerste een oorsaecke is vande meeste alteratie.

Van uwer Hoocheyt

Ootmoedich dienaer, Louys de Blois.

Op den rugghe stont ghescbreven

Aen zijne Hoochept.

Illustre Señor,

Brief vã sijnder Hoochept aen KaerleFocker vanden 8. Augusti. 1577.

POr su carta de cinco deste entendi la salida de su gente de la villa d'Anueres, de que primero auian aqui venido particulares nueuas: He tenido dello el desgusto que es razon, y se puede considerar, pues dello se ha seguido tan notable perjuyzio al seruicio de su Magd. Con todo esto me holgue que vuiesse v. m. escapado con la vida por lo que estimo su persona. plazera a Dios de darnos algun dia mejor successo, que en tanto es razon le demos gracias por todo. Su estada con la gente en essa villa me parece sera bien de continuarla, hasta que le venga otra orden mia, y que se vaya entreteniendo la gente con los mejores medios que se pudiere: porque para hablar a la realidad de verdad, yo no me hallo al presente con recaudo para poder embiar ningun dinero; y aunque le tuuiesse, son los tiempos tales que no se como se le pudrian remitir: y assi sera necessario, que por alla se ayude lo mejor que pudiere: haziendo moderadamente contribuyr los lugares del contorno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

torno dessa Villa, para que ella quede mas aliuiada: que cierto assi desto como de no poder le proueer para su entretenimiéto tengo toda la pena que sabria significar: pero aguardo muy breuemente remedio de todo de su Mad. sobre lo que le embie a representar por el secretario Escovedo. Pido le mucho que como hasta a qui ha hecho, y se espera de persona qu'es tan seruidor de su Magd. se, vaya sustentando, y entreteniendo la gente como mejor pudiere, sin hazer mudança de ay sin orden mia, que yo embiare las cartas que pide para ella, a que le obedescan y tengan el respecto que es razon. Guarde N. S. su Illustre persona como lo dessea. De Namur a viij°. de Agosto 1577.

Na date was gheschreuen.

Yo he hecho venir junto à esta villa sus cinco compañias, las siete de otro regimiento: y por quanto no tienen cabeça, y que le Baron Frensperghe esta indispuesto, conuiene que se venga el luego por aqui, escabullendose de ay lo mas presto que pudiere, y se venga para mi que assi se lo pido; que no aya falta en ello, dexando orden en lo de ay.

A su seruicio Don Iuº.

D'opschrift was

Al Ille. Se. el S. Carlos Fucar, Coronel de Infanteria Alemana por su Mad.

Doorluchtighe Heere/

Brief van sijne Hoocheyt aen Kaerle Focker vanden 8. van Oogst. 1577.

Ick hebbe verstaen wt uwen brief vanden vijfden van deser maent/ tvertrecken van v volck wter Stadt van Antwerpen/waer af hier van te voren particuliere tydinghen waren. Ick hebbe daer alsulcken verdriet in ghehadt/ als de reden is eyschende/ende als men wel han ghedincken/ nae dien dat hier wt gevolcht is soo merckelijcken achterdeel tot dienst van zijne Mat. Nochtans hebbe ick ten anderen verblijt gheweest doen ick hoorde dat ghy dleuen ontdraghen ende ghesalveert hebt/om d'estime die ick hebbe van uwen persoone. De Heere sal ghelieuen ons op eenen anderen dach beteren boortganck te gheuen/niettemin men moet hem van allen

allen louen ende dancken. My dunct dattet goet sal zijn dat ghy met v volck noch inde Stadt blijft tot dat ghy van my ander ordinantie hebt / ende dat ghy daer en tusschen sult sien tvolck te onderhouden met die beste middelen / ende weghen die ghy sult moghen bedincken. Want om realijck te spreken ende de ghierechte waerheyt te seggghen / ick vinde my nu sonder eenich middel van ghelt te moghen senden. Ende oock al hadde ickt / den tijt is nochtans sulcs / dat ick gheen middel en sie om v dat te doen hebben. Ende daerom salt van noode zijn dat ghy daer v seluen behelpet ten besten dat ghy moecht / doende de dorpen rontomme de stadt gheleghen taemelijck contribueren / op dat de Stadt soo veel te meer onbelast sy: v verseekerende dat ick soo wel daerom / als om dat ick niet en hebbe waer mede om v te voorsien van v onderhoudt / meer verdriets hebbe dan ick v soude connen te verstaen gheuen. Maer ick verwachte corts van als remedie van zijne Mat. op tghene dat ick haer hebbe doen vertooghen bydem Secretaris Escovedo. Ick bidde v seer hertelijck dat ghy / ghelijck als ghy tot noch toe ghedaen hebt / eñ verwacht wort van een personnage die so seer totten dienste is van zijne Mat. tvolck wilt onderhouden ende blyuen houden ten besten dat ghy moecht / sonder veranderinghe te maecken / ten ware by myn bevel / want ick sal de brieven die ghy begheert / aende Stadt seynden / op dat ghy moecht gheobedieert ende gheacht zijn als betaemt. Onsen Heere beware uwen Deurluchtighen persoone nae uwe begheerte. Wt Namen den 8. Augusti. 1577.

Nae date.

Ick hebbe ontrent dese stadt doen comen v vijf vendelen / ende seuen van een ander regiment / eñ midts dien dat sy geen hoofd en hebben / ende dat de Baroen van Fronsbergh niet wel te passe en is / so moet ghy terstont hier comen / v van daer makende so haest alst v sal mogelijck zijn / om by my te comen dwelcke ic v bidde / eñ dat daer gheẽ faute aen en sy / na dat ghy daer orden gegeuen eñ gelaten sult hebben dier van noode is.

Onder stont gheschreuen

Tot uvven dienste, Don Iuan.

D'opschrift

D'opſchrift vanden voorſeyden brief vvas aldus:
Aenden Doorluchtige Heere/de Heere Kaerle Focker/Colonnel vande Duytſche knechten voor zijne Mat.

Señora,

CRea V. Mad. Suplicoſelo que me han tenido y tienen tan poco libre las ocupaciones de por aca, que caſi nunca me dexan hazer coſa de las que quiero. Y aſſi eſto, y no ſaber de perſona propria con quien eſcriuir, ha ſido cauſa que no lo aya hecho tanto tiempo a. Agora con la ocaſió de la vuelta a eſſa corte de Pedro Dore, el qual me aſſegura que pondra eſta carta en manos de V. Mad. quiero darla la cuẽta que puedo de mi, aquien las beſo infinitas vezes, por los continuos fauores y mercedes que recibo con ſus cartas, que ſon cierto muy conformes a lo que merece mi gran voluntad de emplear la vida, y quanto della depende, en ſu ſeruicio: aſsi me haga Dios el bien de poderlo moſtrar algun dia. Yo Señora quedo qu'al el dicho Dore dira mas largamente, por auer llegado las coſas a tales terminos en eſtos Eſtados, que a tardar vn poco en aſegurar mi perſona, ſe perdiera jũto con la Religió, y obediençia de ſu Mad. que es el major mal, y la perdida que menos ſe a de conſentir de todas. Porque en eſto aqui ni quieren conoçer a ſu Dios, ni obedecer a ſu Rey como deuen. Antes pretenden libertad en todo. De manera que es compaſsion grandiſsima ver como lo tratan, y las deſuerguenças y poco reſpeto con que pagan a ſu Magd. las mercedes que les ha hecho; y a mi los trauajos, indignidades, y peligros que he paſſado por eſtas gentes. Mire V. Mad. quã poco que ha aprouechado, ni aprouecha para los malos, el bien que ſe les haze. Al fin ellos aman y obedecen de todo punto al mas peruerſo, y tiranno ereje, y rebel de la tierra, que es eſte condeñado del Principe de Oranges: y aborreçen y deſacatan el nombre y mandamientos de ſu Principe y natural Señor: ſin temor de Dios, ni reſpeto o verguença de las jentes. Y aunque generalmẽte hablo de la major parte, ay algunos muy determinados a cumplir lo que deuen en ſeruicio de nueſtro Señor, y ſu Magd. los quales andan comigo muy como honrradiſsimos caualleros. Con eſtos, Señora me he recogido a eſte Caſtillo, desde dõde hago quãtos oficios puedo, valiendome para ellos de los Diputados de la Mad. del Em-

Brieue vã ſijne Hoocheyt aen meVrouwe de Keyſerinne, vandẽ 14. Auguſti 1577.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

perador.para que ceſſen las preuençiones de las armas en cada parte, y conoſcan por la ſuya a lo que eſtan obligados. Pero como la propria conçiencia y mala inſtincion les acuſa, deſconfian, y no quieren ſino mereçer q̃ deſde Dios haſta las gentes vengan en ſu ruyna y caſtigo. El miſmo Dios ſabe quanto queria yo eſcuſar llegar a eſtos terminos, mas no ſe como, contra los que tan determinadamente ſe hazen tan rebeldes. y como les pareçe agora que todo les acude, y que todo me falta a mi, enſoberueçenſelos ruynes con eſto, ſin acordarſeles que ay mañana en que llegara ſu caſtigo. Entretãto yo ando a medio çercado, y no perdiendo tiempo, enquanto me obligan eſtas gentes à ganar le. Eſto es en ſuma el eſtado de lo de aca. Mas largo lo entendera V. Maᵈ. del dicho Dore, el qual quiere boluer a dar vna buelta por eſſa corte. Entretanto que las ocaſiones declaran en eſtas partes la reſolucion que ha de tomar, y lo que yo podre hazer por el. aquien en qualquiera tiempo que boluiere ofreſco a V. Maᵈ, por obedecer ſu mandamiento de entretener, o acomodar en quanto yo pudiere, aunque exceda de las ordenes del Rey mi Señor. Otra letra tuve de vueſtra Maᵈ. los dias paſſados, ſobre que dieſſe orden para que fueſſe pagada de lo que ſe le deue en eſtos eſtados: y porque me pueda quexar con raſon de mi fortuna, tomome en tiempo que me fue impoſible obedecer luego la coſa que mas quiſiera executar. y aſsi lo dixe a la perſona que me dio la carta, a la qual no he viſto, ni he tenido nueua della deſpues aca. Agora deſſeo grandemente que acuda a mi, para que trataſſemos la forma que podra auer para que ſe cumpla lo que vueſtra Maᵈ. manda, por que cierto la neceſsidad llega al vltimo eſtremo, y era entonces mayor, por que no oſaua mandar lo que queria. Pero de vna manera o de otra V. Maᵈ. ha de ſer ſeruida, aunque falte para lo mas forçoſo y neceſſario. Solo en el tiempo abra el mayor peligro, que en lo de mas, procurare que no le aya quanto a la ſeguridad dando alguna conſignaciõ ſobre que ſe vaya cobrando: y aunque yo hare mis diligencias para tener nueua del que me dio la letra: por ſi no la tuuiere, ſuplico a V. Maᵈ. mande a quien fuere ſeruida que acuda a mi, que yo acudire cierto a ſu ſeruiçio a deſpecho del tiempo, ſi guerras y nueuas rebueltas no lo vençen todo. Mande V. Maᵈ. tambien ſuplicoſelo que ſe me den nueuas de ſu ſalud, y no ſe le oluide

para

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

para qualquiera resolució que llegare a tomar, o para lo que fuere seruida disponer de mi, que lo puede hazer muy mejor que de ninguno de sus hijos, pues a nadie en la tierra dare unca ventaja, antes pensare lleuarla a todo el mundo, de mas obediente y desseoso de seruirla de quanto fuere contentamiento y grandeza de V. Mad. aquien nuestro Señor guarde con el descanso que mereçe, y con lo de mas que yo la desseo. Deste Castillo en Namur a 14. de Agosto 1577.

D. V. Mad.
Muy cierto y mas humilde seruidor
que sus Imperiales manos beza,

Don Iuo. de Austria.

D'opschrift was/

A la Imperatrix mi Señora, en mano de su Mad.

Brieven van sijne Hoocheyt, aen me Vrouwe de Keyserinne vanden 14. Augusti. 1577.

Me Vrouwe/

Ick bidde uwe Maiesteyt te willen gheloouen dat die saken van herwaerts-ouer my ghelaten hebben eñ noch laten soo luttel vryheyts/dat sy my bycans nemmermeer en ghedooghen te doen tghene dat ick seer begheere/inder vueghen dat so wel dese sake/als oock dat ick niemant bequame gheweten en hebbe/met wien dat ick hadde moghen schrijven/d'oirsaecke is gheweest dat ick dat in soo langhe niet en hebbe ghedaen. Maer nu d'occasie haer presenterende vãde wedercomste vã Peeter Doze in dit hof van herwaertsover/de welcke my verseckert dat hy desen brief sal leveren in handen van uwe Mat. soo wil ick de selue rekeninghe geuen/soo seere als my moghelijck is/van tghene dat my aengaet/die niet connende ghenoech bedancken/vande eenparige ionsten ende vrientschappen die ick ontfanghe deur middel van zijn brieven de welcke voorwaer seer ghelijckformich zijn het ghene dat mijnen pver/van tot zijnen dienst te besteden mijn leuen/ende alle tghene dat daer aen cleeft weer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

dich is. Ick bidde Godt dat hy my wil die deucht gunnen dat ick dat mette wercken noch eens mach bewijsen. Nu/me Vrouwe ick ben indē staet die de selfde Doze uwer Maiestept bzeeder sal verclaeren / ghemerct dat de saken van herwaerts-ouer met dese Staten in sulcken terme zijn ghecomen/ dat soo verre ick een wepnich getoeft hadde om mijn persoone te versekeren / de selfde verloren soude ghebweest hebben / tsamen de Religie ende onderdanichept van zijne Maiestept / dwelck voozwaer d'meeste quaet is / ende tverlies datmen onder alle ander min behoort te lijden. Want inder waerhept sy en willen herwaerts-ouer noch bekēnen henlieder Godt / noch henlieder Coninck ghehoirsaem zijn ghelijck sy behooren / maer zijn in meeninghe in alle saeken vzyhept te hebben/ inder boeghen dattet een deirlijcke saecke is om sien hoe dat sy te wercke gaen / ende d'onbeschaemtheden ende tcleyn respeckt daer mede sy zijne Maiestept betalen de Ghenaden die hy hen ghedaen heeft / ende my de moepten / onweerdicheden ende perijckelen die ick om dit volck ghelcden hebbe. Vwe Maiestept mach aenmercken hoe luttel dat ghebaet heeft ende noch profiteert den quaden / de deucht dienen henlieden doet. Metten coztsten ghesept / sy beminnen ende zijn in alder manieren gehoorsaem den alder verkeersten ende tyrannighen ketter ende wederspannichste die ter werelt is / de welcke is die vermaledijde Pzince van Ozenge / ende ter contrarien / soo hebben sy eenen afbreck ende onteeren den naem ende dbevel van henlieder natuerlijcke Pzince ende Heere/ sonder Godt te vzeesen/ of respect of schaemte vande menschen. Nochtans hoe wel dat ick nu spzeke int generael vanden meestendeel van dien / soo zijnder sommighe seer wel ghereselbeert om te doen tgene dat sy schuldich zijn/ totten dienst van onsen Heere ende van zijne Maiestept / die my voozwaer ghesellschap houden als Edelmannen ende Ridders van grooter eeren. Met die/ me Vrouwe / hebbe ick my vertrocken op dit Casteel / van waer dat ick doe alle debvoiren die moghelijck zijn / my behelpende totten effecte van dien met de Ghesanten vande Kepserlijcke Maiestept / op datmen van pegelijcke spde de wapenen nederlegghe/ ende dat een pegelijck op zijn spde bekenne waer

toe

toe dat hy verbonden is. Maer ghelijck nu is dat hen eygen conscientie ende quade intentie hen is accuserende/ soo hebben sy een mistrouwen / ende en willen niet verdienen dan dat soo wel Godt als de menschen / hem tsamen spannen tot henlieder verderffenisse ende straffe. Dese selfde Godt weet / hoe seere dat ick wel soude begheeren te schouwen dese wterste saken / maer ick en weet niet / hoe dat ick dat soude moghen doen / den ghenen die soo obstinaetelijck hen soo wederspannich toonen. Ende ghelijck henlieder dunckt / dat de Fortune nu op henlieden ouer al is lachende / ende dat my alle saecken begheuen / soo verhoovaerdighen daer in de boose/ sonder te peynsen datter is eenen dach van morghen / op de welcke hen straffe sal comen. Daer en tusschen ben ick half beleegert/ sonder tijt te verliesen / tot dat my dit volck hier bedwingt om henlieden te winnen. Daer hebt ghy int corte den staet van herwaerts-ouer. Uwe Maiesteyt / sal die breeder verstaen vanden voorseyden Doze: de welcke wil wederom comen/ende eenen keer doen in dit Hoff / te wyle dat d'occasien sullē herwaerts-ouer bewijsen wat resolutie dat hy sal hebben te nemen/ende tghene dat ick voor hem sal moghen doen: de welcke so wanneer dat hy sal wederkeeren / ick presentere aen uwe Maiesteyt/ten eynde dat ick gehoorsaem sy v bevel / van hem te onderhouden oft accommoderen in al tghene dat ick sal moghen / al soude ick oock passeren den last die ick daer af hebbe van mijnen Heere de Coninck. Ick hebbe dese voorleden daghen noch eenen brief ontfanghen van uwe Maiesteyt / als dat ick soude maken dat sy mocht betaelt werden van tghene datmen haer hier schuldich is: de welcke voorwaer my heeft ghegheuen ghewees (op dat ick soude van alle zijden goede oorsaecke hebben om my te beclaeghen van mijn ongheluck) rechts op den tijt dat my niet mogheliick en was terstont gehoorsaem te wesen / de saecke die ick alderliefst begheerde te volbrenghen. Dat selfde sende ick den ghenen die my den brief leuerde / dien ick sedert noyt en hebbe ghesien/ noch tydinghe van hem ghehadt. Nu soude ick seere wel willen dat hy by my quame / op dat wy souden moghen spreken vande middelen ende manieren die daer souden moghen wesen om te doen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

tghene dat uwe Maiestept beveelt/ghemerckt dat onghetwijfelt den noot totten wtersten ghecomen is: nochtans was die als doen noch meerder / midts dat ick niet en dorste schrijuen tghene dat ick wel ghewilt hadde: Niettemin tsy by een maniere of d'ander / soo sal uwe Maiestept gherust zijn / al souder ghebreck moeten zijn in tghene dat meest van noode is ende ghefortseert / het meeste perijckel sal alleene zijn aengaende den tijt / want aengaende de reste ick sal beneerstighen datter gheen en sal wesen / aengaende de verseckerthept/midts gheuende eenich bewijs / om datmen tselfde soude moghen crijghen. Ende hoe wel dat ick alle neerstichepdt sal doen om tydinghe te hebben vande ghene die my den brief ghelevert heeft / niettemin oft ghebiele dat ick gheen en creghe / soo bidde ick uwe Maiestept dat sy den last gheue die haer sal gelieven: ende dat hy by my come / die inder waerhept mijn beste sal doen tot uwen dienst / iae in spijte vanden tijt / ten ware dat de oorloghen / of nieuwe revolten alle macht te bouen ghinghen. Ick bidde insghelijcx dat uwe Maiestept bevele / dat ick mach tijdinghe hebben van haer ghesonthept / ende dat sy niet en wil vergheten / in wat resolutie dat sy mach nemen/ in alle tghene daer sy soude in ghedient wesen/te disponeren van mijnen persoone / want sy macht wel doen: iae beter dan van eenich van haer sonen/ghemerckt dat ick niemant die leeft die voordeel sal gheuen / iae mijn meyninghe is dat ickt voor alle ander sal behoozen wech te draghen / van haer te wesen die alder onderdanichste/ ende greettichste om haer te dienen in alle tghene dat sal dienen totten contentement ende Hoochept van uwe Maiestept / de welcke onsen Heere wil bewaren met de ruste die sy weerdich is / ende daer en boven met alle tghene dat ick haer wensche / Wt dit Casteel van Namen/desen xiiij. van Augustus. 1577.

Van uyver Mat.

Seer seker ende alder ootmoedichste dienaer

Don Ian van Oostenrijck.

D'opschrift

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

D'opschrift was

Aen me Vrouwe de Keyserinne / in handen van hare Maiesteyt.

Ende hoe wel dat d'ongheveynstheyt vande voorseyde Staten aengaende tpoinct vanden Heylighen geloove / ende Catholijcke Roomsche Religie / ende de gehoorsaemheyt diemen zijne Maiesteyt schuldich is / geheel onghebroken is / notoir ende openbaer / nochtans hebben de selfde tot breeder ghetuyghenisse van henlieder meyninghe / hier doen by voegen d'acte van haerlieder expresse Vereeninghe op dese poincten sodanich als hier naer volcht.

De Unie

De Unie oft Vereeninghe vande Generale Staten vande Nederlanden tot Bruessel verlaemt / waer af d'Originael onderteeckent is / soo wel bynde Prelaten / Edelen / ende Steden / als andere / ghewilleceurt by myn Heeren vanden Raet van State / ghecommitteert by zyne Maiestept / totten Gouvernemente Generael vande voorsepde Nederlanden: berustende tvoorsepde Originael onder de bewaringhe vande Staten van Brabant.

WY onderschreven / Prelaten / Gheestelijcke persoonen / Heerē / Edelmannen / Magistraten van Wetten / Steden / Casselryen / ende andere makende ende representerende de Staten vande Nederlandē / in dese stadt van Bruessel nu ter tijt vergadert / ende andere / zijnde onder de ghehoorsaemheydt vanden seer hooghen / seer machtighen / ende seer deurluchtighen Prince de Coninck Philips / ons oversten Heere / eñ natuerlijck Prince. DOEN weten alle tegenwoordighe ende toecomende dat wy siende dat ons ghemeyne Vaderlant benaut was deur de verdruckinghe der Spaignarts / meer dan Heydensche ende tyrannige / hebben beweegt / ghedreven / ende bedwonghen gheweest / van ons te vereenighen ende tsamen te voeghen / ende met wapenen / raet / volck / ende penninghē / d'een den anderen by te staen / tegen de voorsepde Spaignarts / eñ aenhangers / verclaert rebelle bā zijne Ma^t. ende ons vyanden / ende dat dese Vereeninge ende versaminghe heeft naderhant gheconfirmeert gheweest deur de Pacificatie laetst ghemaert / al by authoritept ende willeceuringhe vanden Raet van State by zijne Ma^t. ghecommitteert totten Gouvernement generael vande voornoemde landen. So nu de ghepretendeerde meyninghe van dese Vereeninghe / is eyschende alle ghetrouwicheyt / ghestadicheyt / ende van wedersyde bystant voor altijts / ende dat wy niet en willē eenichsins by eenich qualijck verstaen / dat daer soude materie zijn van suspicie / ende min van quade wille in eenighe van ons / maer ter contrarie dat de saken vande selfde Vereeninge soude wesen ghevoordert / beneerstight / ende ghexecuteert in alle oprechticheyt / ghetrouwicheyt / ende neerstichеyt / inder vueghen dat gheen vanden Onderlaten ende ingheseten vande selfde

selfde landen/ eenighe wettighe oorsake en hebbe hem deshaluen t'ontvrēden oft qualijckē te vreden te zijn van ons: DAEROMME eñ besundere om te verhueden datter niet onghetrouwelijck ghehandelt en worde/in preiuditie van onsen ghemeynen Vaderlāde eñ rechtveerdige eñ wel ghefondeerde bescherminghe desselfs. Noch dat by negligentie oft ooghluyckinghe yet soude worden versuymt/ wes totte selue rechtveerdige bescherminghe nootelijck is / oft soude nootelijck moghē wesen. SOO hebben wi/wt crachte van onsen vermogen eñ cōmissien respectiuelijck/eñ anderssins/voor ons ende onse nacommeren geloeft / eñ ghelouē/op trouwe van goede Christenen/Luyden met eeren/eñ als oprechte liefhebbers ons Vaderlants/onverbrekelijcken/eñ ten eeuwigen daghen/te houden eñ onderhouden/dese Vnie/vereeninghe ende ghemeyn verbondt. Sonder dat yemant van ons hem sal moghen daer af ontbindē oft verscheyden/by simulatie/ ghevеynstheyt/heymelijc verstāt/ noch by eenighe ander maniere/hoe dat sy/ tot onderhoudinge van onsen heylighen gheloove eñ Apostolijcke Roomsche Religie. Voldoeninge vanden voors. Vrede eñ Pacificatie/eensamelijc tot wtdrijvinge vande Spaignaerden eñ hunne aenhangerē/ onder behoirlijcke ghehoorsaemheyt van zijne Ma^t. tot welvaert eñ ruste vā onsen Vaderlāde/ eñ daer toe/om t'onderhouden alle eñ eenyegelijcke onse Priuilegien/Landtrechten/Vryheden/Statuten/Costuymen/oude Hercommen eñ ghebruycken. Waer toe wy verstrecken sullen allen die middelen ons moghelijck wesende/ soo met ghelde/ volcke/raedt eñ goet/iae metten lijue/indiē des noot waere. Eñ dat niemandt onser/en sal moghen int besundere/eenighen Raedt/advys/ oft consent gheuen/ noch secrete eñ heymelijcke / oft particuliere communicatie houden/mette ghene die van deser Vereeninghe niet en zijn. Noch ter contrarien/hen/in gheender manieren openbaren/tghene dwelck in onse ghemeyne vergaderinge is/ oft sal/ ghehandelt/gheaduiseert oft ghesloten worden. Maer sal hem moeten in alles vueghen eñ conformeren tot tghene wes onse generale eñ gemeyne resolutie sal gedragen. Eñ indien eenige Prouincie/Staet/Landtschap/Stadt/Slot oft Huys / worde beleghert/besprongen/aengheslagen/beschadicht oft verdruct/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

hoe dat sy/ende oft yemandt ons̄ers/ oft andere hem hebbende voor het Vaderlant ende de ghemeyne beschermnnge desselfs/ vyomelijck ghedraghen teghen de voorseyde Spaignaerden/ oft andere affairen daer af dependerende / soo int generael als particulier/worde onderlocht / ghevangen/gheranchonneert/ beschadicht/beswaert/overlast oft in onruste ghebracht/ in zijnen persoon/Goet/Eere/Staet oft anderssins. Ghelouen wy daer inne bystant te doen/by allen den middelē voors. namentlijck te vervolghen die ontslaninghe van sulcke ghevanghene/ sy met crachte ende ghewelt/ oft anderssins. Opde pene van te wesen afgheseydt ende ghedegradeert van Edeldom / van Naem/van Wapene ende Eere / ghehouden als meyneedich/ onghetrouwe/ ende vyanden van ons Vaderlant / voor Godt ende alle menschen / eñ te vallen inde schande van Infamie eñ onvroomheyt ten eeuwighen daghen. Ende om dese onse vereeninghe ende heylich verbont te verstercken/ hebben wy dese peghenwoordighe met onse ghewoonelijcke handteeckenen onder ghescheyven ende geteeckent den ix. Januarij. Int Jaer Onsheeren 1577.

Hier onder sijn ghestelt die handteeckenen int besondere.

Ende beneden de selve,

De bevestinghe ende aggreatie, van mijnen voors. Heer en vanden Rade van State, so hier na volcht.

NAer dien die ghedeputeerde vande Generale Staten/ hier bouen onderteeckent/versocht hebben/ die vanden Rade van State ghecommitteert by zijne Mat. totten generalen Gouvernemente vanden Landen van herwaertsouere/Dat sy souden willen aggreeren eñ willecoren/ d'inhouden vander Vnie eñ vereeninghe hier boven ghescheyven. Die selue vanden Rade / aenmerckende het voorsz. versoeck eñ die denen hier bouen vermelt/hebben voor so vele in hen is/ghe aggreeert eñ bevestight / aggreeren eñ bevestighen by desen/ de voors. Vnie eñ Vereeninghe/nae heure vorme eñ inhouden. Ghedaen tot Bruessel op het Stadthuys aldaer/inde vergaderinghe vāde voornoemde Staten/ den ix. dach van Januario. Anno. xv^c. Tevenentseventich.

Ende

Ende onder vvas gheſchreuen
Ter ordinantie van mijne voorſ. Heeren vanden Rade van State.
Onderteeckent
Berti.

Hier nae volght d'Acte te teeckenen/byde Prelaten/Vicarisen/Heeren/Gouverneurs/Raeden/Overichepden/Magistraten/Wetten/Officieren/Collegien/Capittelen/ende andere treffelijcke ende vermaerde persoonen vanden Steden/ Vrijheden / ende Dorpen vande voorſ. Nederlanden.

Vp/etc. Gheſien hebbende d'Acte vander Vnie ende Vereeninge hier bouen/ by mijne Heeren vanden voornoemden Rade van State van zijne Ma^t. ende de Generale Staten van deſe Nederlandē van herwaerts-ouer/ ons overgheſonden by heure brieuen vanden xviij. dach Aprilis/in dit Jaer Zeuenentſeuentich. Begherende ende willende ons hanthouden inde Vereeninghe/als daer inne begrepen/ſo hebben wy den inhoudt van dier/geaggreeert / geapprobeert/ gheratificeert ende ghewillecoort/aggreeren/approberen / ratificeren ende willecoren by deſen. Ghelouende op trouwe van goede Chriſtenen / ende als oprechte liefhebbers ons Vaderlants/ te volbringhen ende ons ganſchelijck te vueghen eñ reguleren nae de forme ende lydt der ſelver Acte van Vnie. Ende in kenniſſe der waerheyt hebben wy deſe geteeckent op den Dach van Int ſelue Jaer van Zeuenentſeuentich.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Privilegie.

DE Generale Staten vande Nederlanden van zyne Maiesteyt Catholycke vergadert binnen de stadt van Bruessel. Ghelien hebbende de Requeste henlieden gepresenteert by Willem Silvius Drucker van zyne Maiesteyt. Verloeckende dat hem alleene soude toeghelaten worden te drucken eñ wt te gheven de Iustificatie vande voornoemde Staten, van henlieder verantvvoordinge tegen den Heere Don Iehan van Oostenryck. Hebben toegelaten/eñ laten toe dat de voorseyde Silvius alleene mach eñ sal moghen drucken/vercoopen eñ wtdeylen ouer alle dese Nederlanden de voornoēde Iustificatie in seuē talen. Te weten / in Francoys/ Nederduyts/ Hoochduyts/Latijn/Engels/ Italiaens ende Spaensch. Ordonnerende ende verbiedende seer expresselyck allen anderē Boeckvercoopers/oft Druckers/ hoedanich die oock zijn moghen vande voors. Iustificatie in gheene vande voornoēde talen na te drucken / te vercoopen oft wt te deelen/in dese voorghenoemde Landen/sonder wete oft consent vandē selfden Silvius/op de verbeurte van L. guldēs/ten profyte van Silvius voorseyt/ voor elcken boeck/oft exemplaer dat sal bevonden werden ter contrarien ghedruckt geweest te hebben / vercocht/oft wtgedeylt. Verclarēde voorts de voorseyde Staten/ dat sy gheenslins en houden noch en sullen houden voor waerachtich oft gheloofweerdich eenighe exemplaers vande voornoemde Iustificatie inde voorseyde talen/ dan de ghene die byden voornoemde Silvius sullen gedruckt zijn. Ende dat om te schouwen het misverstant / ende midts ander redenen daer toe beweghende. Ghedaen inde vergaderinge vande Staten den xiij. in Octobre 1577. My present zynde ende Onderteeckent

Cornelis VVeellemans.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 314